

אוצרות התמיכה

הרב מרדכי יפת יהודה שרעבי

ט"ז בתמוז תשפ"ה | שבת קודש | גליון 157

פרשת בלק

מן וגז' חכם בנדרו שמואל'י שליט"א

וַתֵּרָא הָאֵתוֹן אֶת-מִלְאֲךְ יִהוָה וַתִּלְחֹץ אֶל-הַקִּיּוֹר
וַתִּלְחֹץ אֶת-רֶגְלֵי בָלָעַם אֶל-הַקִּיּוֹר וַיִּסַּף לְהַכְתָּהּ:

משולחן המלך
עמוד 3

זוהר על הפרשה
עמוד 8

שרפי קודש
עמוד 10

ההלכה היומית
עמוד 12

שאלות מבית הדין
עמוד 12

מדור הילדים
עמוד 14

דרכי הרשב"י
עמוד 15

מסע
סיום הש"ס והזוה"ק
למנוחת שלום שמואל'י זצוק"ל
יום חשיבה למסירתו
ה' תמוז תשפ"ה
גלדיה מזרחית ממעמד הדול'ה
עמודים 16-19

זמני השבת

הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	ציצית	ר"ת
ירושלים	19:11	20:22	21:17
חיפה	19:33	20:24	21:19
באר שבע	19:30	20:21	21:15
תל אביב	19:30	20:20	21:15

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הולולא

דצוריקוא

יום ראשון - י"ז תמוז

י. רבי ישראל אנקווה הי"ד, מח"ס מגורת המאור הקדמון, קנ"א | רבי יצחק הכהן, מח"ס בתי כהונה, הראשון לציון | רבי שמעון ביטון אב"ד ור"מ בעיר מרסיל צרפת, תשמ"ב | רבי יהודה מטולטולא בנו של הרא"ש | רבי שלמה בר' יהודה משאמסו, מח"ס שורש ישי | רבי שמואל דרמון מדייני תונס, תקכ"ז | רבי שמעון ביטון אב"ד | רבי שלמה צרפת, שלמי שמעון, תשמ"ב

יום שני - י"ח תמוז

יח. רבי מסעוד פאל בן מוחא, מח"ס פרדס רמונים | רבי משה דוד אשכנזי, מח"ס באר שבע, תרט"ז

יום שלישי - י"ט תמוז

יט. רבי דוד הכהן, מח"ס דברי דוד | רבי יצחק איזיק הלוי הרצוג, מח"ס היכל יצחק, תשי"ט | רבי אליעזר יהודה פינקל ראש ישיבת מיר י-ם, תשכ"ה | רבי אברהם הלוי פטאל, מתלמידי הרב שרעבי, מח"ס ויאמר אברהם, תשמ"א | רבי בן ציון אבא שאול, ר"י פורת יוסף, האור לציון, תשנ"ח | רבי יונה שטנצל יוזם לימוד משנה יומית והלכה יומית, תשכ"ט | הרב אליעזר יהודה פינקל - תשכ"ה.

יום רביעי - כ' תמוז

כ. רבי אברהם חיים נאה, מח"ס קצות השלחן, תשי"ד | רבי מנחם ישועה מחכמי ירושלים, תשכ"ה | רבי בצלאל ראקוב רבה של גיטסהדה, תשס"ג | ברוך טעם, תקפ"א

יום חמישי - כ"א תמוז

כא. רבי שלמה מחלמה, מח"ס מורכבת המשנה על הרמב"ם | רבי אברהם מתתיהו, האדמו"ר משטעפענעשט, תרצ"ג | רבי יהודה הכהן שאקו אב"ד ירושלים, תשי"ג | רבי שלמה שמאמה, מח"ס שורש ישי, תקס"ז | רבי יצחק בן יצחק גברא, הצדיק מעגור, תשי"י | רבי רחמים נהורי אב"ד פרוי, מח"ס רחמיך רבים, תשמ"ה | רבי שלום רפאלי, ממשמשי הרב שרעבי, תשנ"ט

יום שישי - כ"ב תמוז

כב. רבי שמעון דמרי מחכמי גאבס מלמד ושו"ב, תש"ב | רבי רפאל משה אלבאז, מח"ס הלכה למשה | רבי שלמה מקרלין הי"ד, תקנ"ב | רבי לוי יצחק בנדר מוקני חסידי ברסלב, תשמ"ט | הרח"ק רבי דוד מקאצק זי"ע, תרל"ג

יום שבת - כ"ג תמוז

כג. רבי משה קורדוביור, מח"ס אור יקר, ש"ל, קבור בצפת | רבי אברהם יצחק העלר בן ר' שמואל מצפת, תרט"ט | רבי גדליהו אהרון קעניג, מח"ס חיי נפש, מייסד קר' ברסלב צפת

מוסדות המייש"ר

פריון נפש

ע"פ הקבלה עם מטבעות מכסף טהור והענף מרי יום ע"י מיר גיור המקובלים

שלוחה 3 א בואטסאפ

לעריכת אזכרות

באריחות צהריים של אברכי ורבני הישיבה כולל סעודת ורבני תורה וקדוש מילל תיעוד שישלח אליכם ביואטסאפ

שלוחה 7 א בואטסאפ

הידור מצווה

התכנית לספרי תורה, תפילין ומצוות במיוחד של מיר שליט"א וכן כל ספרי מיר

שלוחה 5

רמיקון נפטרים

ע"י מניין אברכים באיפן פרטי ליקורד ללא שניות טספים

שלוחה 7

קביעת פגישה למור

אך ורק דרך הטלפון שלוחה 6 הצביע מתבקש בכל לשון של בקשה לא לגייע ללא קביעת תור מראש

כול לאברכים מצוינים החזקת אברך ללימוד התורה והקדושה להצלחתן

בית הכנסת זמני תפילות ושיעורי תורה שאל את הבוט או היכנס לאחר הישיבה

מכון להוצאת ספרים

ניתן להקדיש לעז

תהלים לילדים להזכרת שמות בלימוד התהלים לילדים שלוחה 8

חלוקת ספרי הזוהר הזמני ללא עלות שלוחה 4

לקבלת ההלכה הזמנית - 2 דק' של הלכות יש לשלוח בקשה בואטסאפ

בית הוראה שאלות אקטואליות בהלכה שלוחה 2

ישיבה גדולה לבחורים תפארת התורה שלוחה 10

הכל בטלפון אורז:

03-55-20004

www.ravbenayahu.co.il | אורזת ישראל 4 בת-ים
טכ"מן וואצאפ 054-4776356 | קו שמינת שיעורים: 073-3718129

שימוע: צחק שראף יוסף
054-655-4554

משולחן
המלך

להפסיד במלחמה בגלל
תאוות

עמ"י לא דאו אור שמש

ראינו בפרשה הקודמת איך עם ישראל, עם משה רבנו בראשם, נלחמו וכבשו את סיחון מלך האמורי, ואחר כך את עוג מלך הבשן. כעת, "וירא בלק בן ציפור את כל אשר עשה ישראל לאמורי" – מואב ראו איך עם ישראל כבשו את האמורי, ולכן "ויגד מואב מפני העם כי רב הוא, ויקץ מואב מפני בני ישראל". בלק היה מכשף גדול שאין כמוהו, והוא התבונן וראה את כל אשר עשו ישראל לאמורי, וזה עורר בו פחד נורא. הוא רואה ש"אין עצה ואין תבונה נגד השם", ושהקב"ה עוזר לעם ישראל לנצח גם את הגיבורים הכי אדירים. מה שקרה שם לא מתיישב על הדעת. מה שעם ישראל עשו לסיחון ולעוג היה נגד הטבע. הקב"ה ציווה קודם על עם ישראל, "אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה", אך מצד שני, הקב"ה רוצה שעם ישראל יכבשו וייקחו את כל ערי מואב. מה עשה הקב"ה כדי שזה בכל זאת יתקיים? הוא נתן בלב סיחון מלך האמורי ללכת ולכבוש את מואב, ואז ממילא מואב זה כבר לא באמת היו מואב אלא חלק מהאמורי, כך שמועד היה לישראל להילחם בהם. כך אומרת הגמרא בגיטין: "עמון ומואב טיהרו בסיחון". ובאמת, איך הצליח סיחון לכבוש את מואב? הרי הם היו גיבורים, וגם חשכון הייתה חזקה ומבוצרת. מובא בחז"ל, שאפילו אם הייתה כל חשכון מלאה ביתושים, אי אפשר היה לכבוש אותה, כי היא הייתה מלאה חומות ודרכים מסוככות. איך בכל זאת הצליחו לגבור על מואב? אלא, אומרים רבותינו, מלך מואב היה עסוק במשתאות – בשטויות ובהבלים. כשאמרו לו שריו שסיחון כובש לו את חשכון, הוא אמר ש'לא נורא, אז יהיה פחות עיר אחת.' הוא לא רצה להפסיק את התזמורת ואת כל התענוגות הללו באמצע המסיבה... כפעם אחרת, שוב תפסו אותו שקוע בתאוותיו, והודיעו לו שהאויבים כבשו שטח נוסף. ושוב הוא ואמר, "נו, אז עוד עיר אחת..." כך, לאט לאט, כבשו לו את כל ערי מואב. כיצד כבשו אח"כ עם ישראל את חשכון מיד סיחון? זה באמת לא היה פשוט. מה עשה הקב"ה? הוא נתן בליכם שיאמרו "בוא נצא למלחמה עליהם. בואו נצא למראתם

מפי מרן מו"ר גדול המקובלים
הרב בניהו שמואלי שליט"א

מדי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המייע"ר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

**השניעור
שבועי**
דף היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

משחת הגנה ללומדי התורה

כלק ובלעם חשבו שיצליחו לגבור על עם ישראל, אבל אף אחד לא יכול לגבור עליו. גם היום אנחנו רואים שאף אחד לא יכול. צריך לדעת, שכאשר עם ישראל הולכים בדרך השם, אף אחד לא יכול לגבור עליהם, כי "השם נלחם להם". עם ישראל לומדים תורה, ויושבים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ואז השכינה חופפת עלינו וסוככת עלינו, ושומרת עלינו מכל מזיק ומכל עינא בישא. לקב"ה יש 'חומר מיוחד' עבור לומדי התורה, והוא 'מושח' אותנו בחומר המיוחד הזה כמו בשמן. למה הדבר דומה? היה פעם חומר מיוחד שהיו מורחים אותו על האדם, והוא היה מגן עליו מפני החיצים. יום אחד היה אדם שקנה את החומר הזה תמורת הון רב. הוא מושח את עצמו בחומר הזה ויצא למדבר. כשתפסו אותו שורדים והחלו לירות עליו חיצים, כולם החליקו מעליו ונפלו על הארץ. השורדים נבחרו מהתופעה המוזרה, והתחילו לברוח... רץ אחריהם האיש וקרא: "תעצרו... אני רוצה להזמין אתכם למסיבה". שאלו אותו מה קרה, והוא אמר: "גיליתם לי סוד נפלא. בזכותכם התברר לי שהחומר עובד היטב..." כך גם כלק ובלעם - היו להם קסמים, נחשים וקללות, אך בסוף גם הם הודו, "כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל. לא הפיט און ביעקב."

לדעת איך להסתכל

חו"ל אומרים שלכלעם היתה עין רעה, רוח גבוהה ונפש רחבה. כל מי שיש לו את שלושת אלה הוא מתלמידיו של כלעם הרשע. צריך מאוד להיזהר מזה. "עין רעה" - אדם שמחפש תמיד את הרע אצל השני. לא לחינם הקב"ה נתן לאדם שתי עיניים, כדי שבעין אחת יראה את מעלות חברו, ובשנייה יראה את שפלות עצמו ואת מגרעותיו.

הזקנים הספיקו לראות את החמה במצרים, בטרם עלות הענן. לכן זקני הדור יכלו לומר, "פני משה כפני חמה..." הם ראו וידעו מהי חמה ומהי לבנה. לא זו בלבד, אלא אמרו רבותינו, שהיו עלולים לבוא צעירי הדור ולומר שמכיוון שיהושע עדיין צעיר ומשה רבנו זקן, לכן פניו כפני חמה, ואז, כשיהושע יזדקן, גם פניו יהיו כפני חמה. לכן באו הזקנים והעידו שראו את משה כשהיה צעיר, וגם אז היו פניו כפני חמה. לפי זה אומר רבי יונתן אייבשיץ על הפסוק, "הנה עם יצא ממצרים, הנה כיסה את עין הארץ" - לא תוכל להחזיר למצרים, והכישובים שלך לא יעזרו, כי הם מוקפים בעננים. פלא פלאות.

לראות קדימה מה יהיה

"את אשר תברך מבורך" - כלק חשב שכלעם יוכל לעזור לו בכישובים ובקללות. כלק אמר לבלעם, "אני, כוחי גדול בכישובים, אבל אני יודע שעם ישראל כוחם בפיהם. אתה, יש לך לשון חדה כתער, וידעתי ש"את אשר תברך מבורך, ואשר תאור יואר". זוהי לשון מפליאה: "את אשר תברך, מבורך" לשון הווה, כלומר, הוא כבר מבורך. "ואשר תאור, יואר" יקולל בעתיד. למה ההבדל הזה? אלא, באמת לבלעם לא היה כוח לברך, והוא רק ידע כנבואה מי עתיד להתברך ואז היה מברכו, כדי שיראה כאילו הברכה היא ממנו. הוא בעצם היה שקרן ורמאי. אם היה יודע על אדם שהוא עתיד לזכות בפס, הוא היה אומר לו, "אני מברך אותך שיהיה לך כך וכך..." ולכן אומר הפסוק: "את אשר תברך, כבר מבורך מזמן..." ואשר תאור, יואר."

גם הצדיקים יודעים לחזות את העתיד. לפני כמה

תיקון הנפטרים

תיקון הנפטרים וזה תיקון שעושים עבור נשמת הנפטר, כדי לזכרו ולחננו בעולמות העליונים ולהעלותו מדרגה שבה הוא נמצא.

המקור לכך: מגדולי המקובלים רבי יודות פתיה זצ"ל וזה לשונו בספרו הקדוש "מנחת יודות":

"אם חורשים רגננו נחת רוח לנפשות, להשיגו ולהצילו מכף הקלע ומדינה של נידנם, שהוא נידון בהם, אין שום אופן, כי אם לשפך שיה ותפילה בפני מלכו של עולם בעד הכת החוה. ויקבצו עשרה אנשים כשרים יודעי ספר ויעש לכת סדר תיקון..."

והתיקון זה מועיל מאד לנשמות הנפטרים להעלותם מעלה מעלה ולהצילם מדין גהנום"

התיקון יערך א"ה ביום יום שלישי
ב"ט אייר (27/05/25) ערב ראש חודש סיון
בשעה 14:00 בהיכל ישיבתו הקדושה

לחסידי שמות 03-5520004 שלווחה 1

לחסידי שמות
באתר רשימה

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידינו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן דות ה"ו
ורעייתו הצדקנית
יסמין בת פאני תחי'
וילדיהם הגעמים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

משולחן המלך

ללכת, הוא אמר לבלק: "לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים". בלק התיירא, כי הוא ראה שעמ"י צועד במדבר ומנצח כל מי שבא לפניו. אמר, "איך אני יכול לעצור אותם, לכבוש אותם?" אמר לו בלעם: "יש רק דרך אחת! אלוקיהם של אלו שונא זימה הוא. לך ותגדה בהם את כנות מואב." כשמתרחקים מן הצניעות, מקדושתו של האיש ומצניעותה של האישה, נופלים בחרב. כששמע זאת ברק, הוא קיבל את עצתו, ומיד באה המגיפה לישראל ונפלו מהם עשרים וארבעה אלף איש. כשבא פנחס והרג את זמרי בן סלוא, הוא עצר את כוח הטומאה, את הזימה, וכך נעצרה המגיפה. זה לא פשוט. חוסר צניעות מעורר קטרג. לך חשוב כל כך שעמ"י ישמור על הקדושה אצל הגברים ועל הצניעות אצל הנשים, וכך בע"ה תבוא הישועה. חייבים לעצור את המגיפה, את המשחית הזה...

מסופר שבזמן שח"תם סופר אב בית דין בעיר מסנודורף, היה גוי אחד שנשרף לו הבית. באותם ימים הבתים היו עשויים מעץ, וכך השריפה עברה מבית לבית עד שנשרפו רוב בתי העיר, ונגרם צער גדול גם ליהודים. ה"חתם סופר" היה אוסף כספים לבניית בתים עבור עניי הקהילה, והוא הצטער מאוד על הבתים היהודיים שנשרפו. יום אחד, הראו לו מהשמיים חלום, בו נאמר לו: "הסופר מניח את הבתים ללא חריצים". הוא לא הבין את פשר החלום שחזר על עצמו לילה אחר לילה. לבסוף הבין, שהסופר זה הוא עצמו, ש"מניח את הבתים ללא חריצים", מחמת שאנשי העיר היו דחוקים וטרודים לבנות להם בתי מחסה, **היו כמה דירות שהדפנות לא היו מפרידות מספיק בין דירה לדירה, מה שגרם לחוסר צניעות.** הראו לו בחלום, שכל בתי העיר נשרפו בגלל חוסר צניעות. אם אין צניעות, בשביל מה להם בית? וכך נשרפו הבתים, והשם יצילנו...

תש"ד, כשהתחתן עם הרבנית תמר, היה גר בשווייץ. החתונה הייתה בפשטות ובצניעות גדולה, ואחריה הם התגוררו בכיתה קטנה ועלובה. יום אחד, הם שמו לב שיש בביתם ריח משונה. הדבר נמשך יום יומיים ושלושה, והריח לא מפסיק. הם התחילו לחקור מאיפה מגיע הריח הזה, ואז התברר להם שהריח מגיע מהכנסייה הסמוכה לביתם, שבה היו מקטירים קטורת לעבודה זרה. **מיד זינק הרב שטיינמן ממקומו כמו שהקישו נחש, ואמר "איך מותר לנו ליהנות מריח של עבודה זרה?" הם מיד החלו במאמצים לאטום את הבית,** אך זה לא עזר והריח המשיך לחדור פנימה. הם גם לא הצליחו למצוא דירה חלופית והדבר הסב להם עוגמת נפש מרובה. לבסוף, נצנץ רעיון במוחו של הרב שטיינמן. הוא אמר לאשתו, "בואי ונעשה מעשה של מסירות נפש, ונתפלל לקב"ה שייקח מאיתנו את חוש הריח!" הוא והרבנית התפללו לקב"ה מעומק ליבם בדמעות שליש, שהם לא רוצים ליהנות מהריח הזה, ושייטול מהם את חוש הריח. כעבור כמה שעות הם חשו שתפילתם נענתה, וחוש הריח אכן ניטל מהם. מיד הודו השניים לכבוד העולם שהצילם מלהריח ריח של עבודה זרה. מאז ועד סוף ימיהם היו הרב שטיינמן ורעייתו נטולי חוש ריח. ידוע שמי שאין לו חוש ריח, גם להרגיש טעם הוא לא יכול. יוצא אם כן שמאותו היום היתה כל האכילה שלהם אכילה לשם שמיים בלבד.

נאמר במדרש, שעל הכל הקב"ה מוותר, חוץ מעל זימה. בלעם אמר לבלק, שלמרות כל מה שניסה, הוא לא הצליח לגבור על עמ"י. כשבלעם בא

אך האדם עושה הפוך, ומחפש לדאות רק את מעלות עצמו ואת פחיתות חברו... **משל למלך שהיה סומא בעין אחת ורגלו האחת שכורה, והוא היה צולע וגם הייתה לו גיבנת...** הוא לקח שלושה ציירים שיציירו אותו. מה היו הציירים האלה אמורים לעשות? הוא הרי עיוור בעין אחת, וגם... הצייר הראשון צייר אותו בדיוק כמו שהוא – אדם עיוור, שיש לו עין אחת, רגל עקומה, וגיבנת. אמר לו המלך "אכן, ציירת אותי בדיוק מושלם. אך כיצד אינך מתבייש לצייר כך את המלך?" הצייר השני צייר את המלך כשהוא יפה תואר, עם שתי עיניים, עם שתי רגליים ישרות ובלי גיבנת... אמר לו המלך, "צריך להושיב אותך בכלא, כי אתה שקרן. הציור שציירת לא אמיתי..." מה עשה הצייר השלישי? צייר את המלך כשהוא רוכב על סוס, בדרך למסע צייד. מהזווית שבה הוא צייר אותו לא ראו את הגיבנת, כי הוא היה רכון קדימה על הסוס. גם לא ראו את שתי עיניו, אלא רק את העין התקינה, וכך גם ראו רק את הרגל הבריאה, בעוד הרגל השנייה, העקומה, מאחורי הסוס... המלך התפעל מאוד מהציור, והרעף על הצייר מאוצרותיו, באומרו: "אתה הצלחת לצייר אותי בצורה מדויקת, אך בלי לפגוע בכבודי..." כך צריך כל אדם לדאות את חברו בעין טובה. אם יש לו מומים, שישתדל לכסות עליהם... אומנם לא צריך לשקר, אבל כן צריך להשתדל להעלימם.

מה טובו אוהלך יעקב

בלעם ראה שפתחיון של בתי ישראל אינם מכוונים זה כנגד זה, ואף אחד לא רואה מה קורה בבית חברו, כשכל אחד שוכן בכיתו בצניעות. לכן, עינו הרעה של בלעם לא יכלה לשלוט עליהם, כי הם, עם העין הטובה שלהם, הקפידו לא להסתכל ולא לדאות את המתרחש בבתי חבריהם, מחמת צניעותם.

מסופר על ר' אהרון לייב שטיינמן זצוק"ל, שכשנת

מוסדות המיש"ר תכב"ץ
פרנס יום

היום יום רביעי ב' סבב התשפ"ד
הלימוד והתפילות בישיבה יהיו לע"ג

יקי קורן פלוני

הקדש ע"י ה"ה פלוני אלמוני יהיו שיתכח לשפעת ברכה
הצליחה פרנסה טובה ובשפע, נחת ושמחה בריאות איתנה,
אריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים וכל מילי דמיטב אמן

להקדשות:
03-552-0004

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ₪ חד פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלתכם, שלט זה מודבק בפתיחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר ה"ו
ודעייתו הצדקנית
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

משולחן המלך

חוכמת היהודים

מסופר על גביר גדול שהיה גר בדמשק, ששמו רבי חיים פרחי. הוא היה גם תומך נלהב של ישיבת "בית-א-ל" והוא היה מפורסם כספן לצדקה בדמשק ובטורקיה ובכל קהילות ישראל. באותם הימים, היה שם אחד שקראו לו 'פקי-ה'. פקי-ה זה היה מעין כומר, שהיה בעל כוחות 'על-טבעיים' כביכול. היו באים אליו כל יום שישי, והוא היה מספר להם שעושה השכם בבוקר 'קפיצת הדרך' למכה, שם הוא מנשק את האבן ומגלים לו 'רזין עילאין', ואז הוא חוזר הביתה ויודע להגיד להם כל מה שהם רוצים. היו באים אליו כל מיני אנשים מהשלטון, ולכל אחד היה 'מגלה עתידות', כשהכל שקר שקדים, לא היה ולא נברא. כולם המוסלמים בעיר היו מכבדים אותו, אבל הוא היה שונא יהודים. **יום אחד, היו נערים יהודיים משחקים שצחקו עליו, והוא תפס אותם ושם אותם בכית האסורים, שם הפליאו בהם מכות.** פנו אנשי הקהילה אל הנגיד הזה, רבי חיים פרחי, וביקשו ממנו שיכיר לעזרתם. הוא הבטיח להם שיבדוק מה הוא יכול לעשות. היתה לו מן שרשרת עתיקת יומין, 'מסבכה', שהיתה עשויה מאבנים יקרות. הוא הלך עימה ביום שישי אל בית הפחה, ושם הוריד ממנה אבן אחת והציע לו אותה. הפחה שמח מאוד. אמר לו רבי חיים: "האבן הזאת של פחה פלוני, והאבן הזאת של פחה פלמוני. קניתי את השרשרת הזו לפני שנים רבות בהרבה מאוד כסף, ואני רוצה לתת לך אותה כמתנה. אבל מה, חסרה פה אבן אחת, ואני יודע איפה יש למצוא אותה. יש אותה במכה אצל פלוני. אז כשהפקי'ה ילך לשם ביום שישי הקרוב, שיביא משם את האבן, ואני אשלם

צדיק באמונתו וחייה

דיבורים קדושים בענייני "אמונה"
מאת הרב יוסף עבדלחק שליט"א
מאבירי המוסדות

פעם אחת הלך איזה אברך לחזון איש ושאלו וביקשו אנה כבודו יורה לי את הדרך כמה להתחזק, ענה לו החזון איש תתחזק מפרשת בלק, בלק ראשי תיבות "ואהבת לרעך כמוך" אותו אברך הסתכל על החזון איש ולא הבין מה הרב רוצה ממנו כי בלק זה לא יוצא ראשי תיבות ואהבת לרעך כמוך, ענה לו החזון איש זה בדיוק הלקח, שלא רק מתי שמסותר לך בחיים והולך לך עם פלוני או עם השק, כמו שצריך, אז אתה מקיים "ואהבת לרעך כמוך", אלא גם כשלא מסותר לך, זה העבודה המוטלת עליך, וזה הגדולה.

אנחנו ביום יום שהולך לנו כשורה, יודעים להגיד ברוך השם, אבל שההשגחה מכוננת לנו איזה שהוא ניסיון, או מצב מסוים, שלא תואם לדבון שלי ולנחיות שלי, פתאום אדם חושב, אני רואה לו מה זה וכו', אדם פתאום מבלבל יש לו ספקות, אין לו חשק אין לו כח, מפני מה? מפני שאדם לא חי את השם יתברך לא מרגיש שאין עוד מלבדו, עמלק יוצא בגימטריא ספק, כל אחד מאיתנו שיש לו ספק והוא לא מבין למה נקלע למקום הזה, לניסיון הזה, ושואל למה השם עשה איתי ככה, ולמה ולמה... אדם כזה אצל השם יתברך הוא מסומן כעמלק, בר מינן, איזה פחד זה דברים שקוראים לו יום יום שנה שנה, כמה עלינו להתחזק באמונה זה השורש של יהודי, מפני זה השם שונא את עמלק יותר מכל אומה, כמו שכתוב בחומש שמות, "זמחה את זכר עמלק" וחו"ל אומרים שאין משיח בא עד שיכלו כל הזרע של עמלק, מפני מה דווקא עמלק? מפני שהם החלישו את אמונת ישראל בהשם יתברך, עם ישראל שהיה אחרי שיעבוד אחרי תלאות קשות הגיעו למקום מנוחה, והנה הגיע עמלק והתחיל להילחם בעם ישראל, עם ישראל ראו כל הניסים והגיעו להשגחה שאין עוד מלבדו, ועמלק פתאום התחיל להילחם בם והתחיל להסתפק באמונת השם, עלול להם כל מיני שאלות, מפני זה השם שונא כל כך את עמלק, כי הם נגעו בנקודה שהיא היסוד של עם ישראל,

אז בואו נתחזק כולנו ביסוד הזה,

שנוכח להתחזק באמונה תמימה בהשם יתברך, ונבין שכל מה שעובר עלינו הוא בהשגחה פרטית לטובתנו

אמן ואמן,

עליה כמה שירצו. מיד אמר הפחה לפקי'ה "אתה שומע? תעשה מה שאני אומר לך עכשיו." כאן הפקי-ה נפל בפח, כי איזו קפיצת הדרך? הרי אין באמת דברים כאלה אצלו. אחרי שהלכו כולם, הוא בא לביתו של רבי חיים בוכה. "מה אעשה?" הוא שאל. אמר לו ר' חיים: "אני יודע שאתה שקרן ורמאי, ויש לי את האבן... אני מוכן לתת לך אותה בתנאי אחד. את יכול לספר שהבאת אותה ממכה, או מאיפה שאתה רוצה. אבל אתה חייב לשחרר את כל הילדים האלה הרגע, לפני שכת. ענה לו הפקי-ה, "אני מיד משחרר אותם. רק תביא לי את האבן." הוא שיחרר את הנערים וגם נתן להם מתנות, כשהוא מבטיח לרבי חיים שיותר לא יעשה דברים כאלה ליהודים. וכך היה.

י"ז בתמוז

צריך לדעת כבר עכשיו שכיום ראשון הבא יהיה י"ז בתמוז – בעזרת הא-ל ובישועתו, שה' יזכה אותנו לראות ישועות התורה ניתנה ביום ו' בסיון, ולמחרת עלה משה רבנו להר סיני, ויורד חזרה בי"ז בתמוז. כשירד, ראה משה את העגל והמחולות, והשליך מידיו את הלוחות. הלוחות היו נשברו ואותיותיהם פרחו. בתחילה, הלוחות היו נושאים את עצמם, ועכשיו כשהאותיות פרחו, הם שקלו ארבע-מאות קילו. משה רבנו לא היה מסוגל להחזיק אותם, והם נפלו ונשברו. שכירת הלוחות הביאה שכחה לעולם והרכה צרות. בי"ז בתמוז גם בוטל קרבן התמיד בבית ראשון, ובבית שני הובקעה העיר ירושלים, ושרף אפוסטמוס את התורה. הרבה דברים קשים אירעו בי"ז בתמוז, ולכן יש לנו כ"ב ימים בין י"ז בתמוז עד תשעה באב, שבהם עם ישראל נוהגים אבלות ולא שומעים שירים. רבנו האר"י אומר שצריך לשבת כל יום בחצות על הרצפה ולככות על חורבן בית המקדש כחצי שעה. מי שעושה את זה וכוכה על חורבן בית המקדש, זוכה לקנות לעצמו ולנפשו הארה גדולה, כי חורבן בית המקדש זה גלות השכינה, והשכינה היא בחינת 'מלכות' שזה גם בחינת 'נפש'. לכן, כדי לככות חזק על השכינה, האדם צריך לדעת כמה צער היה בעולמות העליונים ובעולמות התחתונים.

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת
העלון למייל"

<< להפצת העלון:
בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

כל נתיבותיה שלום

לימוד מידות התנהגות ודרכים בדרך
התעלות "במידות טובות" והנהגות דרך
אין מאת הרב משה אהרן זוארץ
שליט"א
מאבירי המסדות

תלמיד של אברהם או של בלעם?

אמרו רבותינו בגמ' במסכת עירובין (ס"ה, ע"ב):
אמר רבי אילעאי: בשלשה דברים אדם ניכר: בכסו,
ובכיסו, ובכעסו. ואמרי ליה: אף בשחקו.

כעבר דיברנו בעניין כסו, היום נדבר בעניין כיסו.

כיסו – מבוטא בגמ' במסכת שבת (ל"א, ע"א): אמר
רבא: בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו: נשאת
ונתת באמונה – האם מסתריך היה באמונה ובידור?
לפעמים יכול להיות האדם 'צדיק', 'חסיד', 'עד הכסף'
– אם אפשר לרמות אדם תמים הוא יעשה זאת וישמח
כמוצא שלל רב ויתגאה בפני חבריו על ה'מהלך'
המכריז שעשה. אם האדם מאמין ודו עם ה' הוא יודע
שהבורא שציווה על הפנסה, ציווה גם על הוישר
והאמת, הוא לא ימכור את האמת בעד כל הון שבעולם
ויאמץ שמם שצריך להגיע אליו, יגיע ויבדור.

זה ביאור **כיסו** – אם כספו בחינתו או לא. בזה נמדד
וניכר האדם. עוד יש לבאר **כיסו** – במידת הצדקה
והנתינה שלו.

צריך לדעת שהנתינה ובפרט נתינת הצדקה היא דבר
גדול וחשוב, לא לחנם נאמר: 'צדקה תציל ממוות'
(משל, י"ב). כאשר האדם נותן צדקה הוא כביכול נותן
חלק ממנו עצמו ולכן יש בכח הצדקה לבטל מהאדם
מידות קשות שהיו אמורים לבוא על גופו ואף לבטל
מוות. **לכן אדם שנותן ובשמה זכה**, ואם האדם עוד
לא 'שם', עליו לעבוד ולשאוף ולהתקדם עוד ועוד
במידת הצדקה.

ועוד יש לבאר **כיסו** – ישנם אנשים שזכו שכנגפם
הם אהובים לתל ולעזור ליתומים, לאלמנות, לנזקקים,
לחולים, לחכמים כלה, לעמדות המצילות חיים וכו'
חיוץ מלחיה – לכולם וישיבות הם לא נותנים,
"שיצאו לעבוד וכו'".

על האדם לדעת שדרגה גבוהה בצדקה היא לתת
לעמלי תורה ולמוסדות של תורה וכמו שמבואר
במדרש רבה (קהלת, י"א, א'): **שלה להנחך על פני
המים** – אמר ר' ביבי אם ביקשת לעשות צדקה, **עשה
אותה עם עמלי תורה**, שאין מיס האמור כאן אלא דברי
תורה שנאמר: 'הוי כל מצא לכו למים' (ישעיה, נ"ה,
א').

אם האדם נותן לכולם ולמוסדות של תורה הוא זכה
כי אין למעלה מהתורה ולומדיה, וזה ביאור **כיסו** – גם
האדם שנותן, לפי המקומות שלהם הוא נותן נמדרת
דרגתו, אם האדם נותן לתורה הוא זכה להגיע לפסגת
נתינה.

ואין הדברים קשורים לפרשת השבוע – בלק? אמרו
רבותינו (אבות, ה', י"ט): 'כל מי שיש בו שלשה דברים
הללו, הוא מתלמידיו של אברהם אבינו, ושלשה
דברים אחרים, הוא מתלמידיו של בלעם הרשע.

עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה – מתלמידיו של
אברהם אבינו, עין רעה ורוח גבוהה ונפש רחבה –
מתלמידיו של בלעם הרשע."

בלעם עינו היתה רעה וצורה, אברהם היתה עינו טובה
ורחבה, היה לו את מידת הנתינה ובשמה וכו' שראינו
שאפילו עובדי אורח שהיו נראים בעינינו כעריכים רץ
אליהם שיבואו להתארח אצלם ואחרם בשמחה גדולה.

אנו זכינו להיות מודע אברהם ועליו לדבוק, ללמוד
ולהמשיך מדרכו, מידת הנתינה ובשמה, ונתחב את
הדברים למה שפחתנו על האדם לדאוג שכסף יהיה
כשר ונקי ממיץ איסור וממנו לא לשכוח גם לתת
צדקה [יש העושים 10% יש 20% יש פחות ויותר,
מה שחשוב לפחות שהאדם יתן], והצדקה המעולה
לתת לעמלי תורה, אשרי הזוכים!

משולחן המלך

מאז היא השתדלה לעשות הכל כדי להשביע את
רצון המלך. כמה זמן זה החזיק? עשר שנים. אחרי
עשר שנים היא שוב עשתה מעשה לא ראוי, ושוב
הרחיק אותה המלך מהארמון, אך הפעם למשך
חודש תמים. שוב יצאה המלכה עם נערוותיה,
ולקחו איתן צידה לדרך. אחרי חודש היא שבה
הביתה. לא עברו שנתיים, ושוב... שאל אותה
המלך: "מה יהיה איתך? אני מבקש שתעזכי את
הארמון". שאלה המלכה: "ומתי אני אחזור?" אמר
לה: **"לכי, ואל תשאלי שאלות"**. **מסכנה המלכה,
הלכה**. עברו חודש, חודשיים, שלושה, ארבעה,
חמישה חודשים. איזה צער גדול היה לה... גם
המלך התגעגע אליה, עד שהמלך עצמו לא יכול
היה לסבול את הפירוד. "מסכנה, מה היא עושה?"
הוא שאל. "מתי היא תחזור? הרי אמרתי לה לא
לחזור. מה אני עושה עכשיו?". המלך לא יכל
עוד, ויצא בעצמו לחפש אותה. הוא מצא אותה
מתפלשת בעפר, וניגש להקים אותה. אמרה לו
המלכה: "אני מפחדת ששוב תגרש אותי..."
אמר: "אני נשבע לך שלא אגרש אותך יותר".
הוא בעצמו הקים אותה. כך גם אנחנו, חטאנו
ועוונו, והקב"ה הוריד אותנו למצרים למאתיים
ועשר שנה. כשיצאנו משם, הוא בנה לנו את בית
המקדש, אך שוב חטאנו עוונו ופשענו, ושלח
אותנו לשבועים שנות גלות בבל. אח"כ הוא בנה
לנו את בית המקדש השני, ואז שוב חטאנו עוונו
ופשענו, ושוב הוא שלח אותנו לגלות, אך הפעם
לא אמר לנו לכמה זמן. לכן, מה יעשה הקב"ה
עכשיו? "נפלה, לא תוסיף קום בתולת ישראל" –
מעצמה. עד עכשיו היא היתה קמה מעצמה, אבל
עכשיו אמר הקב"ה, "אבוא ואקים אותה מעפרה".
כך מסביר את זה רבי שמעון בר יוחאי.

כתוב ב"מזמור לאסף", שהקב"ה השליך את חמתו
על העצים ועל האבנים במקום על עם ישראל.
לפעמים אדם נותן לחברו מתנה טובה. הקב"ה
נתן לנו מתנה טובה את בית המקדש, שכל השפע
בעולם היה יורד דרכו. איזו שמחה היתה אז
בעולם... אך הקב"ה לקח מאיתנו את המתנה הזו.
כשילד לא עושה רצון ה' ולא הולך בדרך ה' יש
שני דרכים להגיב – או להרחיק אותו מהמתנה,
או להרחיק את המתנה ממנו. מה עשה הקב"ה?
אמר "חלילה לי מלפגוע בילדים שלי..." **ולכן
לקח את המתנה מאיתנו**. זה מה שכתוב ב"מזמור
לאסף", שהקב"ה השליך חמתו על עצים ואבנים
במקום להכות את הילדים.

הקב"ה בעצמו ימשכו מהגלות

מסופר בזוהר הקדוש על חורבן בית המקדש,
איך גלתה השכינה. ישנו פסוק, "נפלה, לא תוסיף
קום בתולת ישראל". שאלו את רבי שמעון בר
יוחאי, הקב"ה הבטיח שיגאל אותנו, אז איך אומר
הפסוק 'נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל'?
דרשו רבותינו: "נפלה", ולא תוסיף לנפול, אלא
"קום" – היא תקום. רבי שמעון בר יוחאי מביא
על כך משל למלך ומלכה שאין כמותם בעולם,
שהיו אהובים מאוד על כולם. הם היו משפיעים
שפע רב על תושבי ארצם, נוהגים בכבוד ובנועם
באנשי המלוכה. כולם היו מתפרנסים יפה, והיה
טוב לכולם. יום אחד עשתה המלכה מעשה שהיה
בו טעם לפגם. אמר לה המלך, "תראי, אני אוהב
אותך והכל טוב ויפה, אבל אני המלך, ואת לא
התנהגת כשורה. אין לי ברירה אלא לתת לך עונש
קטן". שאלה המלכה, "מה תעשה לי?" אמר לה:
"תלכי מהארמון לשבוע ימים, ואחר כך תחזרי".
מסכנה, מה היא תעשה? היא התביישה ללכת
לחברותיה. אז היא **מילאה שתי מזוודות**. לקחה
איתה שתי נערוות, והלכה איתן **למערה נסתרת שאף
אחד לא יודע עליה**. הנערוות סידרו לה את המערה
יפה **מבפנים**, ושם היא שכבה. היא סבלה בדומייה,
ואחרי שבוע שבה אל הארמון. המלך קיבל אותה
במאור פנים ואמר לה: "הנה, עכשיו הכל בסדר".

הלימוד שלך יהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג דן גבאי שליט"א

**דף היומי במתיקות ובהירות, משניות
וימות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות**

בימים: א, ב, ד, ה, בישיבת המייש"ר רח' אורט ישראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהבנה ובהנאה

שתיה קלה וחמה
לרווחת הלומדים

בגין דא יפקון מ

עפריות החמירות אצלם גם מאוד ואינו מוכן לקבל דעת.

בלעם השתבח שיודע דעת עליון ואפילו דעת אתונו לא ידע

תא חזי, בלעם, בכהיה מלח דאתניה, ובהווא דעתא טפשא לא יכיל למיקם בא ודאיה כי בלעם לא יכל לעמוד באותם הדיבורים של אתונו ובאותו דעת טיפשת שלה. בדתא עלאה על אחת כמה וכמה ואם כן בדעת עליון על אחת כמה וכמה שלא היה יכול לעמוד והוא השתבח בעצמו שהוא יודע דעת עליון.

הבהמות מתנהגות כפי שהבעלים מנהיגים אותן

ותאמר לבלעם מה עשיתי לך. (במדבר כב) אמרה האתון לבלעם וכי ברשותי הוה למעבד טב וביש וכי ברשותי היה לעשות טוב או רע. לאו. דהא בעידי לא מתנהגן, אלא כמה דנהגו לון. אין זה כך שהרי הבהמות אינם מתנהגות אלא כמו שמנהיגים אותם ואף על גב דהיה אתנא בעמיקתא (ס"א כקטא) יתיה, לאו ברשותיה היא ואע"פ שענין האתון היה עמוק ומושרש למעלה שהרי בלעם היה משתמש עם האתון לעשות כשפיו, לא היתה היא ברשות עצמה וכוחה, דהא הוא אטעין לה בחרשו, וברשותיה קיימא כי בלעם הוא שהטעין אותה בכשפים אלו וברשות היתה עומדת שהוא היה בעל בחירה והיה אינה בעלת בחירה.

השרים צחקו על בלעם שבביכול יכול לבלות עמים ואת אתונו לא יכול

ויאמר בלעם לאתון מי התעללת בי. הוה ליה לחיכא מנה, והוא אתיב לקבלא טפשותא דמלחא בלעם היה צריך לשחוק על דברי האתון אבל הוא השיב כנגדה גם דברי טפשות, כדין חייכו מניה, ואתקליל בעינייהו, וידעו דאיהו שטיא ואז שחקו עליו שרי בלק שהלכו עימו והתכוו בעיניהם וידעו שהוא שוטה. ומה אמר. כי התעללת בי לו יש חרב בידי. אמרו, שטיא דא איהו יכיל לשיצאא עמין בפומיה, היך לא יכיל לשיצאא לאתניה, והוא בעי חרבא אמרו שרי בלק שוטה זה יכול לבלות עמים על ידי קללת פיו איך לא יכול להרוג את אתונו והוא צריך חרב בשביל כך. ואוליפנא, דלית חילא בכעדי לאשראא עלייהו ורחה אתרא ולמדנו שאין כח בבהמות להשרות עליהם רוח אחרת שיהיה להם דעת, דאי יימדון בני נשא, אי ממללון בעידי, כמה דעתא שלים יפקון לעלמא שאם יאמרו אנשים אילו היו הבהמות מדברות כמה דעת שלמה היתה יוצאת לעולם, פוק ואוליף מהאי אתנא, דהא קדשא בריך הוא אפתח פומה, חמי מלוי צא ולמד מהאתון של בלעם שאין זה נכון שהרי הקב"ה פתח את פיה ותראה מה היו דבריה, שלא הוסיפו דעת שלמה בעולם.

למה טרח הקב"ה לשנות סדרי הטבע לפתוח את פי האתון לדיבורים אלו

רבי יהודה אמר, אסתכלנא כפרשתא דא, ובאלין מלין, ואתחזיין דלאו מלין דצריכין אינון. התבוננתי בפרשה זו ובאותם הדברים שדברה האתון על בלעם ונראה שהם מדברים דיבורים שאינם נצרכים וכי מאחר דכתיב ויפתח יהוה את פי האתון, בעיין למחוי אינון מלין מלי מעלייתא, מלי דתכמתא ולכאורה מאחר שה' שינה סדרי הטבע לפתוח את פי האתון היה צריך להיות זה בשביל דברים חשובים ומעולים ודברי חכמה, ואי כמה דאתערנו חברנא, דאיהו משבח דסוקיא דיליה רעי בריטיבא, והיא תבת ואמרת, הלא אנכי אתונך ואם תאמר שהדיבורים האלו היה לעשות שחוק מבלעם הרשע וכמו שהעירו החכמים (סנהדרין קה): ששאלו שרי בלק לבלעם מדוע אתה רוכב על אתון וכי אין לך סוס לרכב עליו, ובלעם השיב להם כי בודאי יש לו אתון אבל הוא דועה באגם ועכשיו שפתחה האתון את פיה ואמרה לבלעם אנוכי אתונך אשר רכבת עלי מעודך עד היום הוה החבר ששקר דיבר בלעם ואין לו סוס לרכב עליו ונעשה לשחוק וקלס. מהכא הוה לה למפתח, והיא לא פתחה אלא אם כן האתון היתה צריכה מיד להתחיל לדבר עם בלעם מזה ולומר לו אנוכי אתונך אשר רכבת עלי וכו' והיא לא פתחה מכאן אלא אמרה לו מה עשיתי לך. ואי הכי, אמאי קא טרח קדשא בריך הוא, למפתח פומה להני מלין ואם כן יש לשאול למה טרח הקב"ה לשנות סדרי הטבע לפתוח את פי האתון לדיבורים אלו ומה צורך בהם.

מדבריה של האתון למדנו שבלעם היה שוטה ומטונף

אמר רבי אבא השיב רבי אבא לרבי יהודה, ודאי באלין מלין אוליפנא דעתא דבלעם, דלאו כדאי הוא למשרי עליה רוח קדשא ודאי באלו הדיבורים למדנו דעתו של בלעם שהיה שוטה ומטונף ושאין הוא ראוי שתשרה עליו רוח הקודש, ואוליפנא, דהא לית יכילו באתניה, לאבאשא או (דף רי ע"א) לאוטבא וכן למדנו שאין יכולת באתונו של בלעם להדע או להיטיב, ואוליפנא מהאי אתון, דהא לית חילא בכעדי לאשראא עלייהו דעתא שלים וכן למדנו מדיבורי האתון שאין כח בבהמות לשרות

זוהר על הפרשה

בדבריה של האתון התבזה כבודו של בלעם

(ח"ג דף ט ע"ב) ויפתח יהוה את פי האתון וגו'. (במדבר כב) היינו חד מאינון מלין, דאתקריאו ערב שבת בין השמשות. אמר רבי יצחק, מאי סגי האי לבלעם, או לאתון, או לישאל. בנהי מלין, שאל רבי יצחק מה הועיל בריאת פי האתון לבלעם או לאתון או לישראל והרי בלעם המשיך בדרכו למרות כל מה שראה ודבר עם האתון ונראה כאילו היתה הבריאה ח"ו לריק אמר רבי יוסי, דחייבין ביה אינון רבכין דהוה עמיה תירץ לו רבי יוסי הועיל בריאת פי האתון כי כשפתחה את פיה ואמרה לו ההסך הסכנתי וכו' ונתגלה בושתו שהאתון היא סוכנת לו והיה עושה בה מעשה אישות שחקו עליו שרי בלק שהיו הולכים עימו, וכד מוטו לבלק, אמרו ליה, וכי להאי שטיא שדרת ליקרא וכאשר הגיעו לבלק אמרו לו וכי לשוטה הזה קראת לכדו, לא תשכח ביה ממשות, ולא במלוי לא תמצא ממשות לא בו ולא בדבריו. ובאינון מלח דאתנא, אתבזא מן יקריה ובאותם הדיבורים של האתון התבזה כבודו של בלעם. רבי חייא אמר אלמלא לא אמרת אתנא האי, לא שביק בלעם ההוא דיליה, ובמלי דאתנא ידע דאתבר חיליה רבי חייא מתיר שדיבורי האתון הועילו כי אם לא היתה מדברת לא היה בלעם עוזב את דרכו והיה ממשיך להשתדל בכשפים כדי לקלל את ישראל אבל כשהאתון דברה ואמרה לו שכל השבילים סתומים הבין שאינו יכול לעשות כלום ונכנע לקדושה.

ההבדל בין ותפתח הארץ את פיה שנאמר בקרח לויפתח ה' את פי האתון

רבי אבא רמי הקשה רבי אבא כתיב (במדבר טז) ותפתח הארץ את פיה וגו'. לבלוע את קורח ועדתו וכתיב ויפתח יהוה את פי האתון וגו'. מאי שנא ארץ מאתון, דלא כתיב בה ויפתח יהוה את פי הארץ למה בארץ כתיב ותפתח הארץ את פיה ולא כתיב ויפתח ה' את פי הארץ כמו שכתוב ויפתח ה' את פי האתון. אלא, הנה משה גור על פומא, ופתחת, ועבדת ארעא פקודא דמושה אלא בקורח ועדתו משה רבינו גור על הארץ לפתח את פיה לבלעם והארץ עשתה כמצוותו של משה, ודא יאות דקדשא בריך הוא יעביד פקודיה, דהא משה גור ופקיד ודבר זה ראוי הוא שהקב"ה יעשה את מה שמשוה רבינו ציוה על הקרקע כי הקב"ה משלים רצון הצדיקים ומשה ציוה על כך כמו שכתוב (במדבר טז) ופעתה האדמה את פיה. ועל דא היא עבדת פקודי דכתיב ולכן האדמה עשתה מצוותו של משה רבינו כמו שכתוב ותפתח הארץ את פיה. אבל הכא, לא אשתבח מאן דגזו, אלא רעוה דקדשא בריך הוא הוה אבל כאן לא נמצא מי שגזר על כך אלא רצונו של הקב"ה היה שהאתון תפתח את פיה, והואיל דרעוהיה הוה בכך, כתיב וכיון שהיה זה רצונו של הקב"ה לכן כתיב ויפתח יהוה את פי האתון. מניה אתא מלח, ומניה אשתבח כי ממנו היה וממנו נמצא הדבר הזה שפתחה את פיה.

בלעם היה מגועל ומאוס וה' לא דיבר איתו בכל הפרשה

(דף רי ע"ב) אמר רבי שמעון, תא חזי, האי רשע, געלא דכלא הוה בא וראה, בלעם היה מגועל ומאוס מהכל, דלא תשכח בכל פרשתא דא, ויאמר יהוה אל בלעם, או ידבר יהוה, חס ושלום שלא תמצא בכל הפרשה שה' אמר לבלעם או דיבר איתו ח"ו מזה קתיב אלא מה כתוב, וישם יהוה דבר בפי בלעם וגו', כמאן דשוי חסמא בפיו חמרא, דלא יסטי חכא או חכא, כך כמו שמניח זמם על פי החמור שלא יטע ימין ושמאל כך עשה ה' לבלעם והו' וישם יהוה דבר בפי וגו'.

ה' אמר לבלעם שבשהוא יפתח את פיו לא יהיה פיו ברשותו

אמר ליה קדשא בריך הוא, רשע, את השיב דעל ידך יהא ויתקיים ברכה בכני, או אפכא. אמר לו הקב"ה, רשע, אתה חושב שעלי ידך תתקיים הברכה בכני או ח"ו תסתלק מהם הברכה לא צריכינ אינון לה, כמה דאמרין לצרעה אין הם צריכים לך כמו שאומרים לצרעה לא מדובשך ולא מעוקצך וכו'. אלא את שוב אל בלק, וכד תפתח פומך, לא יהא ברשותך, ולא בפומך תקייא מלולא, אלא אלא אותה תשוב אל בלק וכאשר תפתח את פך לא יורה הפה ברשותך ולא בפך תליי הדיבור שיצא ממנו אלא וכה תדבר. הרי כ"ה, דזמינא לברכא לון השכינה הנקראת כה ומזומנת להשפיע לישראל ברכה היא תדבר. כה, תמלל ברכה דכני, וכד תפתח פומך, היא תמלל מלין, לא תקיימא על בני, דלא אשבוך מלין לה השכינה היא תדבר את הברכות שיתקיימו בכני ולא אניח לך את הברכות האלו לך שאתה תדבר אותן.

הן עם כלביא יקום לעבודת בורא ועוסקים בתורה כל היום

(דף ריא ע"א) הן עם כלביא יקום וגו', מאן עמא תקיפא כישראל. מי הוא עם חזק כישראל בשעתא דאתנהיר צפרא, קם ומתגבר כאריא, לפולחנא דמאריהון בשעה שמאיר הבורך קמים ומתגברים כארי לעבודת הבורא, בכמה שירין, בכמה תשבחון. משתדלי באורייתא כל יומא, בכמה שירות ובכמה תשכחות עוסקים בתורה הקדושה בכל יום וכלילה לא ישכב עד יאכל טרף וגו'. כד בעי בר נש למשכב על ערסיה, מקדש שמא עלאה, אמליך ליה לעילא ותתא כאשר רוצה אדם לישן על מיטתו קודם הוא קורא קריאת שמע ומקדש שמו יתברך ומוסר נפשו על קדושת שמו באות ד' דאחד וממליך אותו למעלה ולמטה ולארבע רוחות השמים. כמה גרדיני גמוסין מתקשרין קמיהו, בשעתא דפתחין פומהון על ערסיהו, בשמע ישראל כמה בעלי דינים מלאכים קדושים מתקשרים עם היחוד הזה בסוד פסוק בשכמל"ז בשעה

זוהר על הפרשה

לקרבנין והיו רואים אותו בדמות אריה חזק הרובץ על המזבח ואוכל את הקרבנות. וכד ישראל לא הווי זכאין כל כך, הווי חמאן דיוקנא דחד כלבא חציפא רביע עליה וכשלא היו ישראל ראוים לכך היו רואים דיוקן של כלב אחד חצוף והוא מלאך מהחיצונים הנקרא בלאד"ן שהיה רובץ על הקרבן, כדיון הווי ידעי ישראל דבעינן תשובה, וכדיון תייבין ואו היו יודעים ישראל שהם צריכים לשוב בתשובה והיו שבים בתשובה שלימה לפניו ית'.

מוכות דם הקרבנות הקב"ה נלחם בשונאי ישראל

לא ישכב עד יאכל טרף וגו', אליון קרבנין דליליא כנון עליון אלו הקרבנות של הלילה כנון איברים ופדרים שלא נתעכלו ביום שמצוות כל הלילה, ודם חללים ישתה, דקדשא בריך הוא אגח קרבא דלחון על שנאיהון זהו דם הקרבנות שכוחותם הקב"ה נלחם להם את מלחמתם בשונאיהם.

ע"י ק"ש שעל המיטה בכוונה אפשר להרוג אלק וקב"ה מוזיקים

רבי אבא אמר, לא ישכב, מהו לא ישכב. אלא בכל ליליא וליליא, כד בר נש איהו אזיל כפוקדי דמאריה בכל לילה ולילה כאשר אדם הולך במצוותיו של הקב"ה כראוי, לא (דף ריא ע"ב) שכב על ערסיה, עד דקטיל אלק ומאח ועשרים וחמש, מאינון זיינין בישין, דשריינ עמיה. אין הוא שוכב על מיטתו לישן עד שקורא קריאת שמע על מיטתו והורג על ידה אלק וקב"ה מוזיקים השורים עימו והם אותם שנבראו בעון זרע לבטלה כי יש אדם שגדול כח כוונתו עד שיוכל להמית בכל לילה אלק וקב"ה מוזיקין, ויש אדם שלא יוכל להמית אלא דבר יום ביומו וכמספר הימים שחטא כך צריך ימים אחרים כנגדם לתקן עון זה (שעה"כ).

לעשות בהם משפט כתוב הוא הכתוב בתורה לא ישכב עד יאכל טרף

רבי אבא אמר, אלק אינון דסטר שמאלא, דכתיב, אלק חיצונים הם של צד שמאל כמו שכתוב (תהלים צא) יפול מעדך אלק. כמה דכתיב וכמו שכתוב, (תהלים קמט) יעלו חסידים בכבוד ירגנו על משכבותם וגו', היינו קריאת שמע שעל המיטה ועל ידי זה (תהלים קמט) רוממות אל בגדונם וחרב פיפות בידם וגו', לעשות נקמה בעינים וגו', הם המוזיקים שנבראו בעוונות, וכמו שאמרו בגמרא (ברכות ה) אמר רבי יצחק כל הקורא קריאת שמע על מיטתו כאילו אווז חרב של שתי פיות בידו וכן מוזיקין בדילים הימני, הדא הוא דכתיב זהו שכתוב לא ישכב עד יאכל טרף וגו' ודא הוא לעשות בהם משפט כתוב, הוא המשפט הכתוב בתורה בפסוק לא ישכב עד יאכל טרף וגו'.

ישראל פותחים את פיהם בקריאת שמע על המיטה. ובעאן דחמי קמי מלכא קדישא, בכמה קראי דרחמי ומבקשים רחמים בכמה פסוקי רחמים הנאמרים בקריאת שמע שעל המיטה וישוב בסתר וברכת כהנים וכו'.

עם ישראל עתידים לכלות כל העמים כמו האריות שלא משאירים מאומה

רבי אבא אמר, הן עם כלביא יקום. זמינין האי עמא, למיקם על כל עמין עובדי כוכבים ומזלות, כאריה גיבר ותקית, ויתרמי עליהו עתידים ישראל לקום על כל העמים עובדי עבודה זרה כאריה גיבר וחזק וישליכו עצמם עליהם לכלותם. אחיהו דכל אריותא למשכב על טרפיהו, אבל עמא דא לא ישכב עד יאכל טרף דרך כל האריות אחד שאכלו מטרפם, לשכב על הנותר לשמור להם אותו למחר, אבל עם ישראל לא ישארו ממנו עלולות וקודם שיכב יאכלו הכל ויכלוהו.

עם כלביא יקום להקריב קרבנות ועולות

דבר אחר הן עם כלביא יקום פירושו לקרבא קרבנין ועלוין קמי מלךהון, על גבי מדבכא שהם קמים להקריב קרבנות ועולות לפני מלכם הקב"ה. ותאנא, בשעתא דקורבנא אתוקד על גבי מדבכא ולמדנו בשעשה שהקרבן היה נשרף על גבי המזבח, הווי חמן דיוקנא דחד אריה רביע על ההוא קרבנא. ואכיל ליה היו רואים דיוקן של אריה אחד הרובץ על אותו הקרבן ואוכל אותו.

בשהקרבן רצוי לפני השם דמותו אריה

ואמר רבי אבא, אוריאל מלאכא עלאה הוה, ואמר רבי אבא שאותו דמות אריה שהיו רואים היה זה אוריאל מלאך עליון והוא בדמות התפארת הנטוה לחסד רגל ימין של הכסא ששם בדמות אריה וחמאן ליה בדיוקנא דאריא תקיפא. רביע על מדבכא, ואכיל לון

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו
של מרן הגאון המקובל
חכם **בנידו שמואל שליט"א**
על רבותיו חכמי ישראל **שרפי הקודש**
ומה ששמע מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

שרפי קודש

בכל מקרה לגופו, היה חושב כיצד ביכולתו לעזור, ומה ניתן לעשות כדי להקל על האיש בחוליו או בצרתו, אם זה בהפניה לדופא מתאים, או אם יש צורך בעזרה כספית או תמיכה נפשית ומילים רכות ומפייסות. מיד היה מסמיך מחשבה למעשה. ואף לאחר שהשלים והגיש עזרתו באופן מעשי, לא נח ולא שקט ומיד היה מתייצב לעורר רחמי שמים על האיש המסכן, בתפלה ובתחנונים.

מלבד תפילותיו על המצוקים שהתפלל בינו ובין עצמו, ביחידות, נהג לערוך מפקדה לפקידה תפילות בציבור, כדי לעורר רחמים על כלל ישראל כולו. במשך שנים רבות הנהיג, שכזמן פתיחת ארון הקודש, שהוא כידוע עת רצון, יאמרו הקהל פסוקי תהלים (מפרק ק"ט) על פי סדר אותיות ישראל "ל ואותיות קר"ע שט", להמתיק הדינים מכלל ישראל ולבטל גזירות קשות מעליהם. כך גם ארגן והנהיג שיקראו בציבור בהיכל הישיבה מדי ערב ראש חודש - שהוא "יום כיפור קטן" המסוגל להרכות בו תפילה ותשובה לכפרתם וישעם של ישראל - את כל ספר התהלים, מהחל עד כלה. אחד היו אומרים סליחות לישועת כלל ישראל. הוא היה מבקש מהאי חסידא ופרישא, כה"ר אברהם הררי-רפול זלה"ה, לדרת לפני התיבה ביום זה כשליח

רבני פורת יוסף

ומנחלתו. הרב גם כחר אז בעשרה אכרכים מצוינים מחכמי הישיבה, שישבו ויעסקו בתורה ללא הפוגה, עד שיחלפו ימי החורום. והתנה עימם, שלא יתעניינו בשום עניין חיצוני - אפילו לא בחדשות היום, אלא כל מעיינם בימים אלו יהיה אך ורק בלימוד התורה וריבוי תפילה ותחנונים.

וכך אמר: הרי אפילו בסדום הרשעה, אלמלי היו בה עשרה צדיקים, היה הקב"ה נושא פנים בגללם לכל הדור. כל-שכן אצלנו, אם נושיב עשרה צדיקים לעסוק בתורה ולהסיח דעת מכל הסובב אותם בימי חרדה ומתח אלו, בוודאי זכותם יכולה להקל על כל הדור...

ובימי "מלחמת יום הכיפורים" תיקן רבינו תקנה כישיבת פורת יוסף להתחיל את הסדר כצהריים חצי שעה יותר מוקדם, כדי להרכות את כח התורה בעולם.

אף בימי "מלחמת המפרץ", בשנת תשנ"א, זמן קצר לפני פטירתו של רבינו, ארגן קבוצה גדולה מקרב תלמידיו שיתפללו ויאמרו סליחות בליל ששי לישועת ישראל. יחד עם זאת, תבע מהם שנוסף על התפילה יקבלו על עצמם איזו הנהגה טובה ותיקונים לתשובה וכפרה. רבים קיבלו על עצמם קבלות של חיזוק, ובפרט לכוון בכל ברכה וברכה שמברכים, ולחלקה לג' חלקים נפרדים בכדי להקל על הכוונה. וכן היו שקיבלו על עצמם להשלים מאה ברכות.

תפילת עמלי תורה

מרוב אהבתו שאהב את ישראל קדושים, יחיד כרבים, היה רבינו משתתף עמם בעצמם, כמי שבכל צרתם לו צר, והיה שופך מעומק לבו צקון לחש להווצתם ולישועתם. בכל מקרה ששמע אודות יהודי חולה או יהודי השורי בצרה, נתמלא כולו כאב ועוגמת נפש, כאילו הוא עצמו נתון באותו מצב.

מעשיות על מרן ראש ישיבת פורת יוסף הגאון הגדול רבינו יהודה צדקה זיע"א

תורה לשמה

ראש ישיבת פורת יוסף, רבי יהודה צדקה זצ"ל, התבטא ואמר ש"שמן זית זך" הוא בגימטריא "פורת יוסף" - מי שלומד אצל רבני ישיבת "פורת יוסף", שידע שזה שמן זית זך, אמית וטהור.

"אני יודע", אמר מורנו הרב שליט"א, "למודנו

ב'פורת יוסף'. כל הרבנים שלנו, היו מכונים מעשיהם לשם שמים בלבד, רק לטובת עם ישראל ותלמידיו הישיבה. כך היה מורנו רבי עזרא עטיה, ואני שלמדתי אצל תלמידיו מורנו הרב שליט"א יהודה צדקה, חכם בן ציון, חכם יוסף עדס, הרב עזרא שעזי -

ממשיכי דרכו אשר החזירו את מורשתו וכל מעשיהם היו רק לשם שמים. אף אחד לא כיוון לטובת עצמו בכל דבר ועניין. כמו שאמר הרב, 'שמן זית זך כתיב למאור'. צריך אדם, שבמשך כל שנות חינוכו יכתוש עצמו לעמול בתורה, יום ולילה לא ישבתו."

תורה מגנא ומצלא

אחד הדברים שהחזיר רבי יהודה צדקה זצ"ל בלב תלמידיו וחניכיו הוא האמונה בסגולת התפילה ובזכות של לימוד התורה.

בשנת תשכ"ז, בטרם פרץ "מלחמת ששת הימים", כשהיה היישוב בארץ ישראל שרוי בצרה גדולה, הזעיק ראש הישיבה את תלמידיו להרעיש עולמות בתפילה ובתחנונים, כאמירת תהלים ו"סליחות" ותקיעה בשופרות להמזקק הדינים, למען ישוב חרון אפו ית' מארצו

שמורנו הרב שר שיר אמיני לשמחו, ולמחרת ביקש את סליחתו. מאז, בכל איזו התכנסות של החכמים כגון בהקבלת פני רבו ברגל וכיוצ"ב, היה מבקש ממורנו הרב שליט"א לשיר את השיר, ועל אף שהיו שם גדולי החכמים, היה עומד עליו שישיר וכל זה בשביל לפייסו על שהקפיד עליו.

דביקות במידותיו של הקב"ה

היה רבי יהודה צדקה זצ"ל משנן ומבאר כפעם בפעם לתלמידיו, שכל קנין המידות אין לו ערך בר קיימא, אלא אצל ישראל קדושים המסגלים לעצמם כל מדה נכונה, ככוונה להידבק במידותיו של הקב"ה. וזאת, מפני שהם טובים בעצם, מצד תכונת נפשם. לא כן הגויים הערלים, שטבעם רע ומושחת משרשו, ואפילו אם סגלו למראית עין נימוסים ודרך ארץ ושאר הרגלים נאים, אין זה כי אם לפנים בעלמא ולא מפנימיות נפשם.

"דעו", אמר, "שכבר ראינו בדורותינו את העם הגרמני, שהיה העם הנאור ביותר בין עמי אירופה, סמל התרבות והאינטליגנציה. אין סוף גינוני נימוס והתנהגות והיו מקובלים בחברה האנושית, אשר מקורם היה מהתברכות הגרמנית. אך, בשואה האיומה נתגלו כל טובי העם האיטלי הזה כפרופס האמיתי, כחיות טרף מהלכות על שתיים, ולא יאומן כי יסופר כל הזוועות והרציחות והמעשים הברבריים שהיו מסוגלים לחולל כמו ידיהם.

ידוע, הוסיף וסיפר, על אחד מלומדי ישיבת "פורת יוסף" שיצא ללון ברכנות באחת מקהילות אשכנז, ובבואו פעם לביקור בא", סיפר גדולות ונצורות על הכבוד וההערצה שהוא זוכה לקבל שם, אפילו מצד הנכרים. אך למגינת הלב, בבוא יום צרה ועברה, תפסוהו שכניו "יפי הנפש" ה"מנומסים" והשליכוהו חי לכבשן אש. רחמנא ליצלק.

שרפי קודש

ענוה גדולה מכולם

סיפר מורנו הרב שליט"א על רבינו זצ"ל שבאחד הפעמים שביקר מן הגר"ע יוסף ביישיבת פורת יוסף נישא אליו רבינו זצ"ל ובענותו נישק את ידו, על אף שהיה מבוגר ממנו והיה רבו בישיבה.

כשרבינו זצ"ל נשאל את אישתו השנייה, נסע עם תלמידיו למירון, וכל הדרך שרו לו תלמידיו ע"מ לשמחו. מורנו הרב שר איזה שיר בלחן מרוקאי לשמחו, ורבינו זצ"ל שמח וצחק. למחרת כשהגיע רבינו זצ"ל

לישיבה, הוכיח את מורנו הרב שליט"א שהוא וחבריו עשו ליצנות מהשירה והזמרה של יהדות מרוקו והמציאו מילים חדשות לשיר והצחיקו אותו יותר מידי – הוא חשב שמורנו הרב המציא את השיר. בערב, הזדמן לרבינו זצ"ל להיות באיזה שמחה ושמע שם את השיר ששר לו מורנו הרב שליט"א! הוא הבין

הציבור. אף הוא עצמו היה עולה אל הדוכן בסיום התפילה, להשמיע דברי מוסר וכיבושין שיש בהם כדי לעורר את הלבבות - מה נהדר ומרגש היה המזווה.

כשהבחין פעם, שחלק מהאברכים נשמטו מתפילת רבים זו - אולי מפני הסיבה שחששו לביטול תורה, קראם רבינו אליו והודיעם שהנהיג סדר זה ע"פ הוראתו המפורשת של רבינו עזרא עטייה זלה"ה. אף הקריא בפניהם מספר "כף החיים" חלק אורח חיים (סימן ת"ז ס"ק י"ג), שהביא משמו של ה"פרי חדש", שכן היה מנהג קדום בעיה"ק ירושלים, שבכל ערב ראש חודש התכנסו החכמים וערכו כסדר הזה לימוד ותפילה, לעורר רחמים ושלוש על ישראל.

אחרי כל סדר תפילה ואמירת סליחות, נהג רבינו זלה"ה לומר לתלמידיו הישיבה: "אם אנו רוצים שהתפילות תתקבלנה בשמים, חייבים להסמך מיד תורה לתפילה, כדרך שמצינו (ברכות ח' ע"א)

עם יבלחט"א רבינו בניהו שליט"א בישיבת נהר שלום

באמוראים שהתפללו בין "עמודי גירסא". מן הראוי ללמוד כעת הרכה בחשק ובהתלהבות.

פעם, הוסיף וסיפר להם מעשה נורא מימות השואה, כשהצוררים הגרמנים ימ"ש עמדו לפלוש לארצנו הקדושה. המקובל הצדיק, חכם סלמן מוצפי זלה"ה, הקהיל רבים מאח"כ לתפילה ותחנונים אצל קבר רחל אמנו ע"ה ואצל ישיני חברון האבות הקדושים. אחרי התפילות חזר רבי סלמן לביתו, ושכב לנוח מעט עד שנרדם על מיטתו. פתאום הראוהו בחלום פסוק מספר ירמיה (מז, ג) "לא הפנו אבות אל בנים מרפיון ידיים", ובהמשך חלמו פירשו עבדו את הרמז שבפסוק, כי על אף שהשתטחו בתפילה על קברי אבותיהם, לא הפנו האבות אל הבנים, כלומר, לא זכו שתעמוד זכות אבות לבנים להביא עליהם תשועה שלמה. ולמה? "מרפיון ידיים" - מפני שהיו ידיהם רפות מן התורה! והסכנה הנוכחית מהגרמנים ימ"ש חלפה כי רצונו ית' שלא יכנסו הצוררים לא"י.

את הסיפור הזה ואת פשרו קיבל רבינו מבבל המעשה גופו, הוא חכם סלמן מוצפי זלה"ה. התלמידים ב"פורת יוסף" ששמעו את הסיפור הזה ממקור ראשון, התפעלו ממנו מאוד, והתעוררו ללמוד אח"כ בחשק ובהתלהבות, כשהם נזהרים מפני רפיון ח"ו בעסק התורה.

רבני נהר שלום בתפילה על ציונו סיון תשפ"ה

היכול מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

הלכות בין המצרים

מרגיש קושי גדול בחומרה, [ונראה בעיניו כעונש] יעשה כעיקר הדין, [כיון שרצון התורה והמצוות הם להוסיף לאדם שמחה וחיבה לקב"ה ולסוככים אותו ולא צער].

אבל עיקר הדין הוא חוק ולא יעבור ואפילו מפסיד ממון ע"י הדין חייב לעשותו אבל חומרה תלוי בנאמר לעיל. לכן למסקנה לענין ללכת לים ולברכה עדיף שלא, כיון שיש ענין להרבות צער, ומעיקר הדין מותר.

איך הוא סדר תיקון חצות בכין המצרים ?

נהגו לומר תיקון חצות גם כיום [מלבד תיקון חצות של הלילה], ואפילו בשנת השמיטה שלא אומרים תיקון רחל כלילה, אמנם בתיקון חצות של יום [שהוא רק תיקון רחל] גם בשנת השמיטה אומרים.

וראוי לו לישב על הקרקע ולכבות על צער השכינה, אבל מי שאינו יכול או קשה לו יכול לישב גם על המושב כיון שרכנו האר"י לא החמיר כזה לכתחילה, ויוסיף מעצמו דיבורים לה' יתברך על צער השכינה וצער עם ישראל שהם נשמות של השכינה שהם חלק אלוה ממעל ושלא יהיו מחלוקות בעם ישראל.

זמן תיקון חצות של יום ?

תיקון חצות כיום הוא מחצות היום, ולפי ר' אליהו מני עד זמן מנחה קטנה [זמן מנחה גדולה היא מחצית שעה אחרי חצות היום עד תשע וחצי שעות זמניות לאחר חצות, ומנחה קטנה היא מתשע וחצי שעות זמניות הנ"ל עד צאת הכוכבים, ואופן חישוב שעות זמניות הוא שמונים את השעות מעלות השחר עד צאת הכוכבים ומחלקים בשניים עשר וכל שעה היא שעה זמנית, א"כ יוצא ששעתיים וחצי לפני צאת הכוכבים שהוא תשע וחצי שעות אחרי חצות הוא זמן מנחה קטנה, וזה הזמן הראוי להתפלל בו מנחה (וראוי להתפלל עד לשקיעה)] ולדעת הגרע"י יכול לומר תיקון חצות כיום עד השקיעה.

ידוע שכימים אלו שכן שבעה עשר בתמוז לתשעה באב יש לחיצוניים רשות לשלוט, ולכן ראוי להישמר מכל מדבר מסוכן כימים אלו יותר משאר השנה.

מאלו דברים ראוי במיוחד להיזהר בימים אלו ?

כתב מרן בשו"ע (סי' תקנא סעי' יח) לא ילך כימים אלו יחיד, משעה רביעית עד שעת תשיעית, שבהם קטב מדידי שולט.

ובימינו יש פחות מציאות של הולך יחיד, אא"כ נמצא במקומות שאין מצויים בהם אנשים כגון יערות וכדו', אבל במקומות שמצויים בהם אנשים אין חשש.

ועוד פסק מרן (שם) שלא יכו את התלמידים כימים ההם.

ועוד מבואר בגמ' (תענית כט:) שמי שיש לו משפט עם גוי שלא ילך כימים האלו כיון שיש פחות מזל לעם ישראל כימים אלו.

האם ראוי כימים אלו ללכת לברכה או לים ?

מעיקר הדין מותר ללכת ולא הובא בגמ' ובראשונים איסור בכך, אמנם כתב הגר"ח פלאג"י בספרו משא חיים (דף ב אות ג) שעשו הסכמה ותקנה בכח תורתנו הקדושה, שלא יוכל שום בר ישראל [כימים אלו] לטייל בגנות ופרדסים ועל שפת הים והנהר, ולא לנגן בשום ניגון זולת בשעת ברית מילה בלבד.

ועוד כתבו האחרונים שגם כיון שיש סכנה בדברים אלו ראוי להימנע.

בענין חומרת הימים האלו.

נאמר בגמ' בתענית (ל:) כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה וודאי שכל שמחמיר כימים אלו על צער חורבן הבית יותר זוכה ורואה יותר בשמחתה. וכתב בשבט מוסר שכשאדם רוצה להחמיר באיזו מצוה, אם החומרה נעשית בשמחה והאדם יודע בעצמו שהוא יכול בנקל להחמיר ראוי להחמיר, אמנם אם האדם

מעשה בירחודי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בעניני חושן משפט
בעריכת הרב"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאגרי מוסדותינו

המכונה שהוציאה עודף כפול

סמוך ל"בירכת החמשה" מונחת מכונה למכור ממתיקים, ראובן שיצא מהבית רעב, חפץ לקנות לעצמו צ"פס, הכניס עשרה שקלים והמכונה שהוציאה לו את הצ"פס לא הוציאה לו גם את העודף המגיע לו על סך ארבעה שקלים, ראובן ניסה לדפוק על המכונה אך ללא הועיל, חיפש את מספר בעל המכונה ולא מצא, עד שהתייחס "אני מוחל לבעל המכונה, אין רצוני שיכשל בגולי" אמר ראובן לאסף שעמד בתור מאחוריו לקנות גם הוא כמכונה.

מיד לאחר שפנה ראובן ללכת לדרכו הכניס אסף גם הוא עשרה שקלים ולשמחתו הוציאה לו המכונה שמונה שקלים עודף, ארבעת השקלים המגיעים לו עם ארבעת השקלים שהיו מיועדים לראובן.

הכך אסף בדעתו האם עליו להודיע לראובן שהכסף יצא ולהחזיר לו, או שמא כיון שנתתייש מהם ראובן יכול אסף לקחת את הכסף לעצמו, ניגש אסף אל הרב לשאול כיצד ינהג.

תשובת הרב: אין לאסף ליתן את הכסף לראובן, וכמו כן אסור לו לקחתו לעצמו, אלא עליו להחזיר את הכסף לבעל המכונה.

הנימוק: מרגע שראובן אמר שהוא מוחל לבעל המכונה ופנה לדרכו, הרי הוא ויתר על זכותו בכסף, דמחילה אפילו בלב מועילה, כל שכן כאשר אמר בפיו שהוא מוחל, ואין צריך לעשות קנין בשביל זה. הכסף שיצא עתה מהמכונה היה של בעל המכונה, וכאשר המכונה מוציאה אותו בטעות אין הוא יוצא מרשותו של בעל המכונה, ועל כן אסור לאסף לקחתו. אע"פ שהמכונה הוציאה את הכסף למקום שאחרים יכולים ליקח אותו, אין זה טורח להתיר לאסף ליטול, שהרי אפילו אם היה בעל המכונה מניח את ארנקו על הספסל שברשות הרבים, והיו "אבידה מדעת" פסק השו"ע (סימן רס ס"ד) שאסור ליטול משם, כל שכן כאן שאינה אבידה מדעת כי בעל המכונה לא ידע מיציאת הכסף.

לזכרון עולם בהיכל ה'

רות

בת שרה

מרדכי

בן חביבה

גבריאל

בן מסעודה

ר' שלום אהרון

בן רחל

את האמת ברגע האמת.

בראש ובראשונה שתדעו שאבא שבשמים מלווה אתכם בכל רגע, נמצא לידכם, עוזר לכם ומחיה אתכם, איחוז חזק באמונה שבליבכם, ותהיו חזקים ואיתנים ויציבים מול האמת, אל תשקרו את עצמכם, שח"ו לא תהיו שפטים של אנשים אחרים' שלא כדאי רוצים את טובתכם. עימדו איתנים להיות בנים של מלך, גאים שמחים ומאושרים, תזכרו מהו ערך כן משקל דחני לגשמי.

תזכרו שכסף זה לא אושר אלא רק עושר, שתחכימו מה לצבור - כסף או מעשים, תזכרו שחברים זה רק לדג, שהם רוצים מכם איזה כסף, יחס, תשומת לב, מקנאים בכם או מנסים להפיל אתכם.

לעומת זאת הורים זה לנצח, הורים זה אהבה ללא תמורה ודאגה תמידית, בכל הימים והלילות, השעות, ואף הדקות והשניות, תדעו שאפילו בזמן שאבא ואמא ישנים, פעימות הלב שלהם שומעים ומרגישים אתכם על כל צעד ושעל.

תזכרו שמי שקשור למעלה לא יפול למטה, מי שהוא בן של מלך גאה ומאושר - לא צריך טובות מאף אחד, שמרו על עצמכם בדרך רבת המכשולים, דרך צעירה משנה וזירות מכל המזיקים. אל תחשבו שאתם חכמים, כי תמיד יש חכמים יותר מכם, אל תחשבו שאתם חכמים ולא יקרה לכם כלום, כי הדרך זרועה במוקשים, נצלו כל שניה, בזהירות צעד אחר צעד, וכך תגיעו ליעד, לישא אשה להביא ילדים משפחה מפורת וכבוד אמיתי.

נשאר לכם רק שלש או ארבע שנים, זה מעט כי זה עובר מהר, אבל זה הרבה כי כל רגע בחיים זה טרל, כל רגע בחיים הוא נצח, אל תסמכו על עצמיכם, תזעקו אל ה' שאוהב אתכם ויושיע אתכם, אל תתייאשו, כי היאוש לא שווה גרוש, לכו אל האור האמת, הקדושה והטהרה, אל התכלית האמיתית, ותצילו את חייכם ואת עתידכם.

נערים חביבים... שמרו על עצמכם, חפשו חבר אמיתי שידע לחנך אתכם, לקדם אתכם בעבודת ה', תלכו לאיזה שיעור תורה של אדם נאמן, (לא לכאבות, תזוהרו מהם!). וכך תתקדמו ותסיפו עד שתעלו אל דרך המלך, להיות עבדים נאמנים לה' יתברך, ותזכו לאושר האמיתי. **ונברך** אתכם: שתמיד תדעו להודות

ולהכיר טובה לה' יתברך להודיעם ולרננים, ותזכו ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי התורה, שתזכו להבנה טובה ונכונה ולכרון טוב, שתזכו להיות זוהרים בעבודת ה' וזרירים במצוות. קל כנשר ורץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים.

ואל ההורים היקרים, תקברו את הילדים ככל יכלתם, הראו להם את האהבה הרבה שבליבכם, וגם אם ילד עשה דבר לא מתאים, תסלחו ותכליגו, דברו איתם בשפה יפה, תאמינו בהם שהם יכולים להיות יותר טובים, ותדעו שיכול לצאת מהם פרחים יפים ומוצלחים, תנו להם הזדמנות לתקן, תעניקו להם חום ואהבה. אל תתייבשו לומר בפה מלא: אני אוהב אותך, אני אוהבת אותך, תשחקו ותטיילו איתם, שהקשר שביניכם יתחזק ויהיה לתועלת.

התחלה ושורש טוב

"כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו, הן עם לכוד ישכון ובגוים לא יתחשב". (במדבר כג, ט) "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו, הן עם לכוד ישכון ובגוים לא יתחשב". (במדבר כג, ט) - אני מסתכל בראשיתם ובתחילת שורשיהם, ואני רואה אותם מיוסדים וחזקים כצורים וגבעות הללו על ידי אבות ואמהות, הוא אשר יזכו לו אבותיו לשכון בדר (רש"י). וכיאר השפתי חכמים - שהאבות הקדושים הם שזיכו לעם ישראל את החזק של ישכון לבטח, ובגוים לא יתחשב. משמע מפירושו שזכו ישראל להיות מיוסדים וחזקים מפני שורש הטוב. כשיש שורש כהאבות הקדושים, זוכים לחזק של "עם לכוד ישכון".

השורש משפיע וגורם חשוב בתוצאותיו ואחריותו של הדבר, ומסתבר שיהיה כן שהרי קשורים הם במדותם, שבלעדי השורש לא היה הדבר נוצר, לכן בטבעו מרגיש ומוקיר לו חשיבות, ולכן ביכולתו גם להשפיע עליו ביותר. **איתא בחז"ל** על הפסוק "ויקח שם ויפת את השמלה" וגו' (בראשית ט, כג) וברש"י - "אין כותב ויקחו אלא ויקח לימד על שם שהתאמץ במצוה יותר מיפת, לכך זכו בניו לטלית של ציצית".

ומאידך משמע שבזכות אברהם אבינו זכו בציצית ולא בזכות שם, כדאיתא בחז"ל (פס) - בשכר שאמר אברהם למלך סדום: "מחוט ועד שרוך נעלי" זכו לשתי מצוות לחוט של תכלית, ולרצועה של תפילין (ופירש"י חוט של תכלית - לציצית). הנלמד: גם מצוה צריכה שורש, דהיינו בלעדי חלקו, חסותו של שם כן נח במצות ציצית, לא היו בניו של אברהם זוכים לה, שלאברהם כלכד לא היה די כדי לזכות בה. גם אברהם צריך את שורש המצוה משם, לומר לנו שאפילו מצוה צריכה שורש ויסוד. ודו"ק.

וכעין זה מצינו בבבא מציעא (פו): "תנא דבי רבי ישמעאל בשכר שלשה זכו לשלשה, בשכר חמאה וחלב זכו למן, בשכר והוא עומד עליהם זכו לעמוד ענן, בשכר יוקח נא מעט מים זכו לכארה של מרים".

ומאידך, "אמר רבי יוסי ברכי יהודה: שלשה פרנסים טובים עמדו להם לישראל ואלו הם משה, אהרן, ומרים. וג' מתנות ניתנו על ידם ואלו הם באר, ענן, ומן" (תענית ט). אלא הוא הדין כאן, אפילו זכות ומתנה צריכים שורש. שבלעדי השורש הדבר חסר, ולא דווקא שהדבר יהיה חסר באיכות, אלא שורש טוב הוא עיקר האיכות. (ע"ע ש"מ לגר"ח שמואלביץ)

שנו באבות (כ, ח): "חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי וכו' הוא היה מונה שבחם רבי אליעזר בן הורקנוס בור סוד שאינו מאבד טיפה, רבי יהושע בן חנניה אשרי יולדתו, רבי יוסי הכהן חסיד, רבי שמעון בן נתנאל ירא חטא, רבי אלעזר בן ערך כמעין המתגבר".

ואם נתבונן בשבח אצל ר' יהושע בן חנניה, נמצא שהשבח הניתן הוא לאמו - "אשרי יולדתו", וכן מובא

שאמו היא שגרמה לו שיהיה חכם, שהיתה מחזרת על כל בתי מדרשות שבעירה ואומרת להם בבקשה מכם בקשו רחמים על עובר זה שכמעט יהיה חכם. ומיום שנולד לא הוציאה עריסתו מבית המדרש. (ירושלמי יבמות ד"א. ע"ע ר"ע מברטנורא). אם כן מצינו שהשבח לאימו על מעשייה המופלאים, וקשה שהתנא כתב "והוא היה מונה שבח", משמע שהשבח שלו.

ועל פי דברינו מתבאר, ששורש טוב הוא גורם ומשפיע חשוב בעצמות הדבר, שורש זה ננטעה בו אמו הוא המעלה הגדולה ביותר שבו - לה' יהושע יש שורש ויסודות חזקים, ובמעלה זאת באדם (שיש לו שורש טוב) עדיף להתפאר מעל פני שאר שבחים ומעלות שיש בו. ודו"ק.

וכמו שכתוב "ויקח קורח בן יצהר בן קהת בן לוי" (במדבר טז, א) פירש"י "ולא הזכיר את יעקב שביקש רחמים על עצמו שלא יזכר שמו על מחלוקתם שנאמר "בקהלם אל תחד כבוד". ותימה וכי לא ידעין שקורח הוא מצאצאיו של יעקב עד שצריך רחמים שלא יכתב במחלוקתם, ואף אם לא יכתב מי לא יודעים זאת. אלא שיעקב ביקש מצד הדין והאמת, ו"א לכל דבר יש שורש כנ"ל, ושורש הוא גורם ומשפיע חשוב. (בכל תצאה יש לשורש חלק ושייכות) איי ביקש יעקב שלא יזכר שמו במחלוקתם, שאף על פי שהיינו אביו (הביוולוגי) וזה הכל יודעים, אך אינו אביו הרוחני במדה זו של מחלוקת, לא הוא העביר שורש מדות אלו אל קורח, לכן לא מן הראוי שיזכר שמו במחלוקתם.

נמצא שהשורש וההתחלה של החיים של האדם הרי הם משפיעים על כל ימי חייו, וכמו גם כל בחור צעיר עמידתו האיתנה בזמן בחירתו היא זו שעומדת לו כל ימי חייו לטובה ולברכה.

וראוי לצרף לכאן את דברי אשת חבר לאחד מגדולי חכמי דורנו שכתבה חיזוק לגיל הצעיר.

כולנו מכירים את הכינוי שנקרא גיל הטיפש עשרה, ואני לא רוצה להתבטאות בסגנון הזה, אלא הם נקרא להם "דור דעה" כי הם צריכים לקבל פני משיח. **נערים חביבים,** ברצוני לכתוב לכם כמה מילים כמו שאני כותבת לילדים שלי, בתקווה שאולי אחד מכם יקח משהו קטן מהדברים לתועלת עצמית.

במילים הבאות אני פונה לליבכם הרחום, לתת לכם כמה משפטים אמיתיים וישרים, שתוכלו להאזין בהם, ולזכור

ואלה יעמדו על הברכה

שילה בן נטלי חיה

איל בן יסמין

ורד בת יסמין

אליהו בן סאלמה

טל בן מדי

גיל בן אסנת

עידו בן רחל

יניב בן משה

מרדכי בן נטלי חיה

03-5520004

לתרומות והנצחות

שרה בת נעמי

מאיר בן מדי

ירמיהו בן ויקטוריה

פריטים טמונים - פרשת בלק

ביום ראשון יחול י"ז בתמוז, יום שבו אנחנו זוכרים את בית המקדש. האם תוכלו לגלות את 15 הפריטים מפרשת בלק שהחבאנו בתמונה של בית המקדש? בהצלחה!

הפריטים שעליכם לחפש:

1. אתון - האתון המדברת של בלעם
2. מקל עץ - המטה שבלעם הרים להכות את החמור
3. כתר זהב - כתר מלכות בלק
4. מזבח אבן - המזבחות שבנו לקורבנות
5. שור חום - מהקורבנות שהקריבו (7 פרים)
6. איל לבן - מהקורבנות שהקריבו (7 אילים)
7. חרב - החרב שמלאך ה' החזיק
8. מסבעות כסף - הכסף שבלק הציע לבלעם
9. מסבעות זהב - הזהב שבלק הציע לבלעם
10. אוהל חום - האוהלים של מחנה ישראל
11. דגל צבעוני - דגלי השבטים במחנה ישראל
12. כד מים - כלי המים במדבר
13. רמח - כלי נשק של חיילי בלק
14. מגן - מגן של לוחמים
15. ענבים - פרי מהכרמים

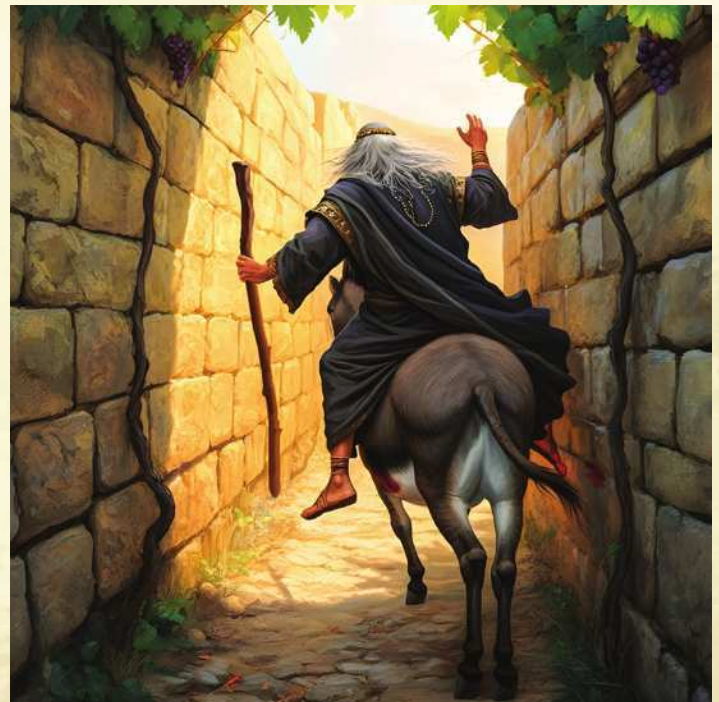
האם תצליחו לגלות את כולם? בהצלחה!

מצא את ההבדלים

בלעם הרשע רוכב בשביל הצר, והאתון נדחקת אל הקיר...

האם תצליחו למצוא את 15 ההבדלים החבויים בתמונה?

הפעילו עין חדה - וגלו את כולם! - בהצלחה!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה-בהצלחה!

פרשת פינחס

דברי תורה
דרך אורו של הרשב"י
בזוהר הקדוש

פרשת בלק

השעון והפסיק לשניה צריכה הכטריה כוח להפעיל את השעון מחדש. ולומדים מכך שכאן המבחן שלנו, האם הכטריה שלנו מלאה לעבודת ה', האם כרגע שיש נפילה אנחנו מצליחים לקום ולהפעיל מחדש, א"כ אז זה סימן שהכטריה טובה, אבל אם לאחר הנפילה לזקק לנו זמן להתרומם סימן שצריך להטעין את הכטריה של השמחה וכוחות הנפש והרצון על ידי לימוד המוסר והשמחה.

אמרו גדולי הצדיקים שלב נשבר כולו קודש, אבל עצבות ודכרון זה מצד הטמאה. הן אמת שצריך לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבוה, אבל צריך לדעת היכן בדיוק ה'לכ הנשבר' גרם לירידה רוחנית ומיד למגר אותו ולא ליתן לו פתח.

על עבירות ניתן לעשות תשובה, ואילו על דכאון וחלישות הדעת יותר קשה לעשות תשובה, ולכן צריך האדם לבדוק עצמו שהצער שיש לו הוא רק מעלה אותו בעבודת ה'.

אלא שמאידך צריך תמיד להיות בדרך של עליה, וצריך להיזהר שלא נחשוב על עצמינו כאילו צדיקים אנחנו, וכל שכן שיש לדקדק ולחפש אחר נבכי הנפש ולבדוק האם אכן אנחנו זוכים להיות מתלמידיו של אברהם אבינו, או מתלמידיו של בלעם הרשע.

וכפי שאנחנו רואים לאורך כל הפרשה שבלעם הרשע מצד אחד מרגיש את עצמו לצדיק הדור, וכפי שאומר 'אם יתן בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל להמרות פי ה' ויאמר בלעם אל בלק בו' היוכל דבר מאומה' כל אשר ישים ה' בפי אותו אדבר, את אשר ישים ה' בפי אותו אשמור לדבר וכו' איזה דיבורים נפלאים מפי אבי אבות הטומאה, כיצד יתכן זה?

אלא כידוע שכל דבר יש חיצוניות ופנימיות, ואילו לבלעם היה חיצוניות של 'נראה שמחבטל להקב"ה', וחז"ל מגלים שהכל זה שקר וכולו הוא מכוחות הטומאה.

וגם כאשר המלאך התגלה אליו אמר 'חטאתי, כי לא ידעתי שאתה ניצב לקראתי, ועתה אם רע בעיניך אשובה לי', ואומר רש"י שאמר אולי יצליח לשכנע את הקב"ה לקבל אותם, וראים שהשקר 'חגג' בו, שהרי רוצה לשנות את רצונו של ה'.

וצריך ללמוד מכך על עצמינו, שצריכים אנו לברר מתוכנו את החיצונית של הטומאה של תלמידיו של בלעם הרשע, ומהשמים עוזרים לנו בדבר זה, שמדי פעם מראים לנו שגם בתוכינו קיימים המידות של בלעם הרשע, ונכון שזה לא נעים ויש בזה צער, אבל אדרבה כאשר זה צף אנחנו מזהים אתמה שיש בתוכנו, ויכולים אנחנו להבין את מקומינו, ולכן לא יכנס האדם לעצבות מחמת כן, אלא אדרבה יקח את העניין הזה למקום של התעלות ומיטור הרע אשר בקרבנו.

אף אם אינו מספיק עובד את ה'. שהובא שם כמה מעשיות כדוגמא שרב הלך בטבריה ורומאי אחד רצה להרוג אותו, שאל אותו הרומאי למי אתה משתייך, אמר לו לסופיינוס המושל, ועי"כ נמנע מלהורגו שפחד מסופיינוס המושל, בערב הלך אותו רומאי ואמר לסופיינוס שרב אמר שהוא משתייך אליו ולכן נמנע הוא מלהורגו, אמר לו סופיינוס עצם כך שהוא הזכיר את שמי כבר ראוי לו הצלה ממות. אומר הירושלמי על אחת כמה וכמה מי שאומר שהוא שייך להי"ת גם אם אינו עושה את רצונו כדבעי שראוי הוא להצלה.

וז"ל הגמ' שם אמר רבי פנחס עובדא הוה כרב דהוה עייל מחמתה דטיבריא פגעון ביה רומאי אמרין ליה מן דמאן את. אמר לון מן דסופיינוס. ופנינה. ברמשא אתו לגביה אמרין ליה עד אימתי את מקיים עם אילין יהודאי אמר לון למה. אמרין ליה פגעין בחד אמרין ליה יהודאי ואמרין ליה מן דמאן את אמר לן דסופיינוס. אמר לון ומה עבדתון ליה אמר ליה דיו ליה פנינ יתיה. אמר לון יאות עבדיתון. ומה מי שהוא נתלה בכשר ודם ניצול מי שהוא נתלה בהקב"ה לא כל שכן. הה"ד כל אשר יקרא בשם ה' ימלט, אמר רבי אלכסנדר עובדא בחד ארכון דהוה שמיא אלכסנדרוס. והוה קיים דיין חד ליסטס. אמר ליה מה שמך, אלכסנדרוס, אמר ליה אלכסנדרוס פנה אלכסנדריה. ומה אם מי ששמו כשם של בשר ודם הוא ניצול, מי ששמו כשמו של הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה. הה"ד כל אשר יקרא בשם ה' ימלט. רבי פנחס אמר בה תרתי חדא בשם רבי זעירא וחד בשם רבי תנחום בר חנילאי. רבי פנחס בשם רבי זעירא אמר בשר ודם יש לו פטרון אם הטריח עליו ביותר הוא אומר אשכח פלן דקא מטרחא לי. אבל הקדוש ברוך הוא אינו כן אלא כל מה שאת מטריח עליו הוא מקבלך. הה"ד (תהילים נה כג) השלך על ה' ייחבך והוא יכלכלך.

ובמדרש ילקוט שמעוני (תהלים רמז תרכח) איתא אל תשמחי אויבתי לי כי נפלתי קמתי - אלולא שנפלותי לא קמתי כי אשכ בחשך ה' אור לי - אלולא שישכתי בחשך לא היה אור לי, דהיינו גם בנפילות אם לאחר הנפילה אדם קם ושב בתשובה ומתעלה ועושה תשובה מעליא ממש, נהפכים חזונויות על ידי שמקבל קירבה והתעלות גדולה להי"ת, הרי שהנפילות הם הם שקרובו יותר ונתנו לו כלים יותר גדולים.

רבי אברהם גינחובסקי אמר לכחורים בשיבה שפעם הלך לשען כיון שהשען שלו נפל והפסיק לעבוד, ואמר לו השען שזה בעיה של הכטריה ואכן החליף השען את הכטריה ועבד השען, שאל רבי אברהם את השען מדוע בדיוק כשנפל השען אז הפסיקה הכטריה לעבוד? ענה לו השען הכטריה הייתה חלשה וכל עוד הוא באמצע פעולה היא מצליחה להמשיך אבל כשנפל

איתא בגמרא (סנהדרין קה:) אמר רבי יוחנן מברכתו של אותו רשע אתה למד מה היה בלבו, ביקש לומר שלא יהיו להם בתי כנסיות ובתי מדרשות, 'מה טובו אוהליך יעקב', לא תשרה שכניה עליהם, 'משכנותיך ישראל', לא תהא מלכותך נמשכת, 'כנחלים נטיו'.

והדרב ידוע, שבלעם שהיה במקום גבוה מאוד בס"א, כדאיזא בזוה"ק ומדרש חז"ל שהיה גדול המכשפים, ומסביר הזוהר שלמד מן מעו"ה ועזא"ל שנמצאים בהרי החושך, ורק הוא ידע כיצד להגיע אליהם וללמוד מהם. ולהבדיל בין הקודש לחול גם שלמה המלך ידע להגיע אליהם, ושלמה למד מהם בכדי לדעת לברר את כל הבידורים לצד של הקדושה, וכמו שמצינו גם בגדולי האמוראים שהיו יודעים ומבינים אפילו בענייני הכישופים.

והנה בלעם הרשע רצה לקלל את עם ישראל קללות גבוהים ועמוקים בכדי להכשיל את עם הקדוש בחטאים, ולאדם מעולם שכולו טוב, אולם הקב"ה ברחמיו וכבודו חסדיו הפך את הקללה לברכה.

וככל שנתבונן יותר בברכותיו של בלעם נבין כמה רצה רשע זה לקללם. על הפסוק 'לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישאל ה' אלהיו עמו ותדועת מלך בו' פרש"י לא הביט הקדוש ברוך הוא און שביעקב, כשחן עוברין על דבריו אינו מדקדק אחריהם להתבונן באוניות שלהם ובעמלן שחן עוברין על דתו. עמל - לשון עבירה, כמו והרה עמל (תהלים ז טו), כי אתה עמל וכעס חבט (שם י יד) לפי שהעבירה היא עמל לפני המקום. ה' אלהיו עמו - אפילו מבעינין וממרים לפניו אינו זו מתוך. ותדועת מלך בו - לשון חבה ורעות כמו רעה דוד (שמואל ב' טו לו) אוהב דוד, ויתנה למרעהו (שופטים טו, ו) וכן תרגם אונקלוס ושכינת מלכותו ביניהן.

הקללה ההפוכה מברכה זו היא שהקב"ה חלילה יסתכל ויביט בחטאינו ועונותינו, ולא זו בלבד אלא גם כלול בזה עניין התחושה של היהודי שירגיש חלילה שהוא מרוחק מהי"ת.

בלעם הוא כעצם כח רוחני של טומאה אשר נמשך ונמצא בכללות העולמות, והוא מנסה להחלישנו, לא רק בדורו, אלא בכל דור ודור בכוח הרגשת הריחוק מהי"ת, ה' אלקיו עימו ותדועת מלך בו' כך אמר הי"ת, ודלא כרצון ופעולות בלעם לומר שה' אלקיו אינו עימו חלילה.

כאשר אדם לא מתנהג כראוי צריך להתחרט, אולם לא צריך להיכנס לדיכאון והרגשת ריחוק מהי"ת יתר על המידה, אלא כמו שכותב רש"י הג"ל שהי"ת עימנו בחיבה ובריעות 'ותדועת מלך בו' - לשון חבה ורעות. **ומצינו** עידוד גדול בירושלמי ברכות (פרק ט) שמי שקשור לה' וקורא בשם ה' יש לו חשיבות בשמים

מבואות הדר – מבעבר סיום הש"ס והזוהר הקדוש בהילולת זקו המקובלים רבי שלום שמואל זצוק"ל

« הילולת השנה - במוסדות המייש"ר

חשובים וראשי כוללים, אשר עמדו על דמותו המאירה של הצדיק – תורתו, דרכו בעבודת ה', והשפעתו המתמשכת על הדורות.

כמו כן האורחים הרבים נהנו מארוחות שף ברמה גבוהה ומקצועית, בהקפדה יתירה לכל פרט. וזה בנוסף על תשורות נאות ויוקרתיות שקיבלו מטעם המוסדות, ומה: יין הסיומים המסוגל לישועות, וקמיע קודש המסוגל לפרנסה על טס מצופה זהב.

ולראשונה כל גדולי המוזיקה המזרחית-הפיוטית על במה אחת הלא

המה: **יניב בן משיח, דוד חפצדי, אלחנן משמרת, ואופיר סלומון.**

המונים בהילולא מרוממת של מוסדות המייש"ר בבת ים – בהשתתפות רבנים ועמך ישראל, גדולי הפייטנים ואווירה של קדושה.

המוני עמך בית ישראל השתתפו ביום רביעי האחרון בהילולת הקדוש "הסבא קדישא" הגאון רבי שלום אהרון שמואלי זצוק"ל, שהתקיימה באולמי "ארמונותיה" שבבת ים.

הילולא רבת רושם לכבודו של ה'סבא קדישא' בהפקה שכולה הוד והדר, אור תורה, זמר נשמה, סיום ש"ס גמרות, וסיום הזוהר, ביוזמת מוסדות המייש"ר.

האירוע נפתח בדברי הלל ושבח לקב"ה על החסדים שעברנו, ובדברי ברכה חמים ומרוממים מפי רבנים

**הילולא רבת רושם
לכבודו של ה'סבא
קדישא' בהפקה שכולה
הוד והדר, אור תורה,
וזמר נשמה, סיום
ש"ס גמרות, וסיום
הזוהר, ביוזמת מוסדות
המייש"ר.**

התרגשות, הוד ועוצמה רוחנית, שהשאירה את כל הנכחים בתחושת התרוממות.

האירוע נשא אופי של הוד והדר, והיה כולו ספוג באור תורה, השראה ותחושת קדושה גדולה.

המעמד המרגש של סיומי הש"ס והזוהר בשלימותו, אשר נלמדו ע"י כלל משתתפי המוסדות ועמך ישראל, שהרגישו תחושת שותפות בנעשה במוסדות, אשריהם ישראל.

במהלך הערב נשאו דברים רבנים חשובים וראשי כוללים, בהם **רב העיר הגאון הרב אליהו בר שלום שליט"א**,

אשר האריך בדבריו ושיבח את התנהלות מוסדות

אשר נשאו את קולם, והרטיטו את לבבות האורחים בזמירות מסורתיות, ופיוטים מרגשים, מתוך התמסרות ורוחב לב עבור המשתתפים.

הזמרים כיבדו את ה' מגרונם, וסחפו את הקהל כולו בשירה עוצמתית, שירי הלל ופיוט לה' יתברך, אשר מילאו את חלל האולם בתפילה חיה ושמחה של מצווה.

הקהל הרב – צעירים וזקנים, תלמידי חכמים ואנשי הקהילה – הצטרפו בשירה ובהתרגשות, והאולם הפך למעין בית מקדש מעט. התחושה הברורה הייתה "רוממות אל בגרונם".

האווירה הייתה כמעט שמיימית – שילוב נדיר של

המעמד המרגש של סיומי הש"ס והזוהר בשלימותו, אשר נלמדו ע"י כלל משתתפי המוסדות ועמך ישראל, שהרגישו תחושת שותפות בנעשה במוסדות, אשריהם ישראל.

בעירנו הרבה שנים... "חתם בהתרגשות יתרה. זכינו לכבוד שמיים. לא רק לזכור את הצדיק, אלא להחיות את רוחו בתוכנו. אנו ממשיכים בדרכו, בתורה, בחסד, ובאחדות, בערב כזה של אחדות, תורה ושירה. נמשיך בעזרת ה', להגדיל תורה ולהאדירה – באהבה, באמונה ובכוח של ציבור קדוש שצמא לקדושה" מסכמים במוסדות המייש"ה. האירוע הסתיים, אך ההתרגשות ממשיכה לפעום בלבבות המשתתפים. רבים מהנוכחים הביעו את תחושתם כי השתתפו באירוע של פעם בשנה – וכבר כעת, העיניים נשואות קדימה בציפייה להילולא הבאה בעז"ה, שתמשיך להאיר ולחבר בין תורה, זמרה ואחדות.

זכינו לכבוד שמיים. לא רק לזכור את הצדיק, אלא להחיות את רוחו בתוכנו. אנו ממשיכים בדרכו, בתורה, בחסד, ובאחדות, בערב כזה של אחדות, תורה ושירה.

המייש"ה, העוסקים בהפצת תורה ומוסיפים אור בעיר, ובפרט עמד על **מעלת הכולל המרומם**, בו שוקדים על התורה אברכים תלמידי חכמים, בני ישיבות מכובדים ואציליים. השוכנים תחת כנפי ההדרכה וההנהגה של **ראש הכולל, הרה"ג רבי דוד שמואלי שליט"א**. ובחתימת האירוע נשא דברים ראש מוסדות המייש"ה **הגאון המקובל האלוף שר בית הזוהר הרב בניהו שמואלי שליט"א** שהרחיב בסיפורים מרטטים על בית אבא ועל ה'סבא קדישא'. הדברים המרגשים שראה מו"ר שליט"א בכלי ראשון וחש אותם בבית אבא. אחד הנוכחים סיכם את הדברים: "אין ספק שאירוע בעל מעמד ועוצמה שכזה לא נראה

הזדמנות נדירה להיות שותפים בבניין התורה!

בשל הדיכוי העצום והמבודך של לומדי בית המדרש ובחורי הישיבה בהשגחה פרטית הושלמה בניית בית המדרש החדש והמרווח ומפואר בסמוך לישיבה מרכז תורה שיאגד תחתיו את שוקדי התורה ויהפוך למגדלור רוחני

הבנייה הושלמה – הגיע הזמן לדהש את בית דה'!

✓ דלתות - נתרם! ✓ חלונות - נתרם! ✓ שכר פועלים - נתרם! ✓ חשמל - נתרם! ✓ תאורה - נתרם!

כעת אנו זקוקים לעזרתכם להשלמת ריהוט ואבזור בית המדרש:
ריהוט | ספריות | ספרים | ארון קודש | תיבה | ועוד..

זכות נדירה!

כל התורם 2,600 ש"ח ומעלה – יזכה להכנס לברכה אישית בחדרו של מודנו ורבנו שליט"א ושמו יונצח בלוח התורמים המקימים בהיכל בית המדרש החדש

לפרטים ולתרומות: 053-3155010 - הרב עמית גבריאלוב שליט"א

"וזהב הארץ ההיא טוב" – השקיעו בזהב נצחי, בתורה הקדושה!